

ବର୍ଷ: ୦୨ - ପ୍ରକାଶ: - ୨୧ - ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୪

IFFCO
 पूर्णतः सहकारी स्वामित्व
 Wholly owned by Cooperatives

ସର୍ବ ସହକାରୀ, ସର୍ବ ସାଧାରଣ

ସହକାରୀ ଉଦୟ

ବିଶ୍ୱସ୍ତରେ
 ସମବାୟ ମାଧ୍ୟମରେ
 ସମୃଦ୍ଧି

ଭାରତୀୟ ସମବାୟ
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର ଉପରେ
 ବିଶ୍ୱର ନଜର

ଭାରତ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରମୁଖ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର
 ରେ ପରିଣତ ହେଉଛି: ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ମୋଦୀ

18

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025

ଦୁଗ୍ଧ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ମାଧ୍ୟମରେ
 ସଶକ୍ତ ମହିଳା, ସମୃଦ୍ଧ ଗ୍ରାମ

24

ସୂଚୀପତ୍ର

ସହକାରୀ
ଉଦୟ

ବର୍ଷ: ୦୨ - ପ୍ରକାଶ: ୨୧ - ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୪

ସମ୍ପାଦକ ବୋର୍ଡ୍
(ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ)
ସତ୍ୟେଶ କୁମାର ଶୁକ୍ଳାସମ୍ପାଦକ
ରୋହିତ କୁମାରସହ ସମ୍ପାଦକ
ଅଙ୍କ ଅଞ୍ଜଳି ଦାସସବୁ ସମ୍ପାଦକ
ମାଧବୀ ଏମ ଲିପୁବାସ
ବିବେକ ଗଜେନା
ହିତେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତାପ ସିଂ
ରବିନ୍ଦ୍ର ଆଲମ୍କୌଣସି ପରାମର୍ଶ ବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପାଇଁ
ଦୟାକରି ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ :
sahkaruday@iffco.inଜିଏସ୍ ଟେକନୋଲୋଜି ମ୍ୟାନେଜର (ସମବାୟ
ବିକାଶ)ଇଫ୍‌କୋ ସଦନ, ସି-1, ଡିସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ସେକ୍ଟର,
ସାକେବ୍ ରୋଡ୍, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ 110017

ଅପର ମଧ୍ୟରେ ଏହାରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରିବେ

iffco.coop

IFFCO_PR

iffco_coop

ପ୍ରକାଶକ: ଭାରତୀୟ ଦୁଗ୍ଧ କ ସହ ସମବାୟ ସଂଘ
ମୁଦ୍ରଣା: ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ୍, ବି-81, ଓଡ଼ିଶା ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍
ଏରିଆ, ଫେଜ୍ -4, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ-110020

କରମ ଶୋରି

ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ସହଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ସମୃଦ୍ଧି, ଭାରତୀୟ
ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର ଉପରେ ବିଶ୍ୱର ଦୃଷ୍ଟିବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଟ (ଆଇସିଏ)
ର ସାଧାରଣ ସଭା ବୈଠକରେ ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ଗୁଡ଼ିକ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ
ପାଲଟିଥିଲେ। 100 ରୁ ଅଧିକ ଦେଶର ସମବାୟ ନେତା ଏବଂ
ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଜୀବନଧାରଣ ମାନରେ ଉଚ୍ଚତ ଆଖିବାରେ ଭାରତୀୟ
ସମବାୟ ସମିତିର ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ।

ପୃଷ୍ଠା 05

|| ପୃଷ୍ଠା 14

ଭାରତରେ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ସମର୍ଥନ
କରିବାରେ ଜାତୀୟ ଡାଟାବେସ୍ ର
ଉଦ୍‌ଘାଟନୀୟା ଲୁଚିଲାପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଭାରତ
ସରକାର ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କୃଷକଙ୍କ
ଜୀବନଧାରଣ ମାନ ଦୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ସମର୍ପିତ ।

ପୃଷ୍ଠା 21

ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଗ୍ରାମୀଣ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ
ଡିସିବିର ଦୃଢ଼ ଭୂମିକା ଉପରେ
ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ

Page No 25

ଡ. ଭର୍ଗିସ୍ କୁରିଆନ୍: ଶ୍ୱେତ
ବିପ୍ଳବର ଜନକ

ପୃଷ୍ଠା 27

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଆୟୋଜିତ ସମ୍ମିଳନୀରେ
ଯୋଗ ଦେଲେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ
ସମିତି

ପୃଷ୍ଠା 15

ଡିଜିଟାଲ ବିପ୍ଳବ ମାଧ୍ୟମରେ ଭବିଷ୍ୟତ
ନ୍ୟାୟ, ଅଧିକ ସ୍ୱଚ୍ଛତାପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ
ଭାରତ ସରକାର ଦେଶର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ଏବଂ
ନାଗରିକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ପଦକ୍ଷେପ
ନେଉଛନ୍ତି ।

ପୃଷ୍ଠା 16

'ବିକଶିତ ଭାରତ'କୁ ଗଢ଼ି ଡୋଳିବାରେ ଯୁବବର୍ଗଙ୍କ
ଭୂମିକାକୁ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ

ପୃଷ୍ଠା 18

ଭାରତ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରମୁଖ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର
ରେ ପରିଣତ ହେଉଛି: ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ମୋଦୀ

ପୃଷ୍ଠା 20

ଧର୍ମାନ୍ତର ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଭଗବାନ ବିର୍ବା
ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ସ୍ୱରଣୀୟ

ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଡେସ୍କରୁ

ନଭେମ୍ବର 2024 ରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଏକ ବୃହତ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜନ କରି ଭାରତ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ନିଜର ଛବିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପାଖାପାଖି 100 ଟି ଦେଶ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ସହଯୋଗର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାବେଶରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । 1500 ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଅତିଥିଙ୍କ ସହ 3000 ରୁ ଅଧିକ ସମବାୟ ନୀତି ନିର୍ଧାରକ ଏବଂ ସଦସ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଇଫିକୋର ବୃହତ୍ ସମର୍ଥନରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଶଂସା ମିଳିଛି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ‘ସହକାର ସେ ସମୃଦ୍ଧି’ ସଂକଳ୍ପରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ‘ସମବାୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମୃଦ୍ଧି ସୃଷ୍ଟି କରିବ’ ଶୀର୍ଷକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ରେ ଆୟୋଜିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସମବାୟ କିପରି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମୃଦ୍ଧି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ ତାହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଟ (ଆଇସିଏ)ର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧାରଣ ସଭା ଅଧିବେଶନ ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟା ନୀତି, ନେତୃତ୍ୱ ବିକାଶ ଏବଂ ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଭବିଷ୍ୟତ ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଏକ ନୂଆ ବିଗ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବୀ ଓ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପଳାଫଳ ଆସିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଉଦଘାଟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ନେତା, ନୀତି ନିର୍ଧାରକ ଏବଂ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟବାନ ବିଗ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରଦାନ କରିବ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ସେ ‘ସମବାୟ ଏକ ଉତ୍ତମ ବିଶ୍ୱ ଗଠନ’ ଶୀର୍ଷକରେ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ର ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025 ର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶୁଭାରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରତି ଭାରତର ସମର୍ପଣକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରି ଏକ ସ୍ମାରକୀ ତାଙ୍କଟିକଟ ଉଦ୍ଘୋଷନ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି, ଶାକାହାରି ଭୋଜନ, ଭାରତୀୟ ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ 10,000 ଓଡ଼ିଆ ଚାଷୀ ରୋପଣ କୁ ନେଇ ଏହି ଛଅ ଦିନିଆ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମ୍ମିଳନୀ ରେ ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ପାଇଁ ଏକ ଗର୍ବର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଘଟିଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଇଫିକୋର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଡ. ଉଦୟ ଶଙ୍କର ଅବସ୍ଥିତ ତାଙ୍କ ଅସାଧାରଣ ଅବଦାନ ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଟ (ଆଇସିଏ) ଦ୍ୱାରା ସମବାୟ ଜଗତର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମାନ୍ୟତା ରୋଚିତେଲ ପାଇଓନିଅର୍ସ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମାନ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଭାରତର ସଫଳତାକୁ ଦର୍ଶାଉଛି । ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏହି ସମ୍ମାନଜନକ ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବାରୁ ସହକାର ଉଦୟ ପତ୍ରିକାର ଟିମ୍ ଇଫିକୋର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

ସହକାର ଉଦୟର ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଉପରେ ଗଭୀର ପ୍ରବନ୍ଧ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଏବଂ ସୂଚନାପ୍ରଦ ବିଷୟ ରହିଛି । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଆପଣମାନେ ଏହି ସଂସ୍କରଣକୁ ଉତ୍ତମ ପ୍ରେରଣାଦାୟୀ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ମନେ କରିବେ ।

ଧନ୍ୟବାଦ ଏବଂ ଅଭିନନ୍ଦନ!
‘ଜୟ ସହକାର’

♦♦♦

ସମବାୟ ସ୍ୱର

ଭାରତରେ ସମବାୟ ମାନେ ଚିହ୍ନାଧାରା ରୁ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ, ଆନ୍ଦୋଳନରୁ ବିପ୍ଳବ ଏବଂ ବିପ୍ଳବରୁ ସଶକ୍ତୀକରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରା କରିଛନ୍ତି । ଭାରତ ଏହାର ଇତିହାସିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସମବାୟ ସମିତିର ଏକ ବିରାଟ ଭୂମିକା ଦେଖିଛି । ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ବହୁମୁଖୀ କରିବାକୁ ଆମର ପ୍ରୟାସ । ଆମେ ସହଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ସମୃଦ୍ଧ ମଣ୍ଡଳ ଅନୁସରଣ କରୁଛୁ ଏବଂ ଶାସନ ତଥା ସମବାୟକୁ ଏକାଠି କରି ଭାରତକୁ ଏକ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପରିଣତ କରିବା ବିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛୁ ।

ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ,
ଭାରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ

ଗ୍ରାମୀଣ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ହେଉଛି ଗାଁର ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତିର ଆଧାର । ଏହି ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ କୃଷକ ଓ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ରଖି ବଞ୍ଚନ ଯୋଜନା, ଡୋଲରସ୍ୱପ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍, ବିଷାକ୍ତ ଜେଡିଟ୍ କାଟି ଏବଂ ମାଲିକୋ ଏଟିଏମ୍ ଭଳି ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରି ଗ୍ରାମୀଣ ଅର୍ଥନୀତିର ସଶକ୍ତୀକରଣରେ ଯୋଗଦାନ କରି ରଖିବେ ।

ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ
କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ

ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ପ୍ରୟାସ ଯୋଗୁଁ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶରେ ପିଏସିଏସର ଭୂମିକା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ଏବଂ ବିବିଧତା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ପିଏସିଏସ ଦର୍ଶନର ଅନେକ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଚଳ ଔଷଧିକେନ୍ଦ୍ର, ପିଏମ ବିଷାକ୍ତ ସମୃଦ୍ଧି କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଚଳ କମିଟି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ଆବାୟ କରିବା ସହ ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ମୋହୋବ
କେନ୍ଦ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ, ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ,
ଭାରତ ସରକାର

କେବଳ ସମବାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଷ୍ଣୁରେ ଏକ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ରକ୍ତହୀନ ବିପ୍ଳବ ସମ୍ଭବ । ଭାରତରେ ଐତିହାସିକ ଆଇସିଏ ବିଷ୍ଣୁ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ଏକ ଜାତୀୟ ଗୌରବର ବିଷୟ ।

ଶ୍ରୀ ଦିଲୀପ ସାହାନ୍ନୀ
ଏନସିୟୁଆର ଏବଂ ଇଫ୍ଟେର ସଭାପତି

ଇଫ୍ଟେର ନାନୋ ଇପ୍ଟାଏ, ଯେପରିକି ନାନୋ ଯୁରିଆ ସୁସ୍ ଏବଂ ନାନୋ ଡିଏପି କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଭରମ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଏହି ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିବହନ କରିବା ସହଜ ଅଟେ । ଏହାକୁ ଯେ ଚଳଣିସି ଫସଲରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଡ. ଉଦୟ ଶଙ୍କର ଅବଧି
ଇଫ୍ଟେର ଏମିଟି ଓ ସିଇଓ

ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025 ପାଳନ କରିବା ବିଶ୍ୱସ୍ତରେ ସମବାୟର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଏବଂ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଅଭ୍ୟାସ ର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ହେବ ଏବଂ ଭାରତରେ ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ସୁଦୃଢ଼ ହେବ ।

ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର

ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଯୋଗ ଦିବସ, ବାଜରା ଓ ସମବାୟ ସମିତିର ପାଳନ

ଭାରତର ଉଦ୍ୟମାନ ବୈଶ୍ବିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର 3 ଟି ସ୍ତମ୍ଭ

ସହକାର ଉଦୟ ଟିମ୍

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ ଯୋଗୁଁ ଭାରତର ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଛିତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଗତ ଏକ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ତିନିଟି ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ର- ଯୋଗ, ମିଲେଟ୍ (ଶ୍ରୀ ଅନ୍ନ) ଏବଂ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ର ବିଶ୍ବସ୍ତରରେ ସ୍ବାକୃତି ଲାଭ କରିଛି ଏବଂ ଏହି ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ ସଫଳତାକୁ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଯୋଗ ଦିବସ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରଠାରୁ ଭାରତର ଯୋଗ ପ୍ରଣାଳୀ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ବରେ ଜୀବନକୁ ସକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି ଏବଂ ଉଭୟ ଭାରତ ଏବଂ ବିଶ୍ବସ୍ତରରେ ଏହାର ଲୋକପ୍ରିୟତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଗତ ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟା ଶସ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଛି, ଯାହା ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସଚେତନ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପୃଷ୍ଠିକର ଶସ୍ୟର ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି କରି ଭାରତୀୟ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଉପକୃତ କରିଛି, ଯାହା ଦ୍ବାରା ସେମାନେ ଉତ୍ତମ ମୂଲ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିବେ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ ଘୋଷଣା ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିର ବିଶ୍ବସ୍ତରୀୟ ବିଶ୍ବସ୍ତରୀୟତାକୁ ସ୍ବତ୍ବ କରିଛି ।

2014 ମସିହାରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଜାତିସଂଘ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଯୋଗ ଦିବସ ପାଳନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଜାତିସଂଘ ସାଧାରଣ ସଭାରେ 177 ଟି ଦେଶର ସମର୍ଥନରେ ଭାରତର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜୁନ୍ 21 କୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଯୋଗ ଦିବସ ଭାବେ ପାଳନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । 2015 ଜୁନ୍ 21 ରେ ବିଶ୍ବର ପ୍ରାୟ 84 ଟି ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଯୋଗ ଦିବସ ଉତ୍ସାହର ସହ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତର ପରାମର୍ଶ ଓ ବିଶ୍ବ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ 2023 ମସିହାରେ ଏହି ବର୍ଷକୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମିଲେଟ୍ ବର୍ଷ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଖାଦ୍ୟ ଓ କୃଷି ସଂଗଠନ (ଏଫ୍ଏଓ) ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଭାରତ ମୋଟା ଶସ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଦେଶ ଏବଂ ବିଶେଷ କରି ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟଗତ କାରଣରୁ ଏହି ପୃଷ୍ଠିକର ଶସ୍ୟର ବିଶ୍ବବ୍ୟାପୀ ଚାହିଦା ବଢୁଥିବାରୁ ଭାରତରେ ଏହାର ଚାଷକୁ ଦୃଢ଼ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ମିଳିଛି । ଭାରତୀୟ ମୋଟା ଶସ୍ୟର ବିଶ୍ବବ୍ୟାପୀ

ଯୋଗାଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ରାସ୍ତାନ୍ତରୀୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସମନ୍ବିତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା ।

2023 ମସିହାରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମିଲେଟ୍ ବର୍ଷରେ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି, ବ୍ୟବହାର ବୃଦ୍ଧି, ରାସ୍ତାନ୍ତରୀୟ ବୃଦ୍ଧି, ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ସ୍ବତ୍ବ କରିବା, ଗ୍ରାଣ୍ଟିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ ବାଜରାର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଉପକାରିତା ବିଷୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ବାଜରା, ସେମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ବସ୍ତରରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାର ଏହାକୁ ଏକ ଜନ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ । ରୋଷେଇ ମହୋତ୍ସବ, ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ମେଳା, ସେଫ୍ ସମ୍ମିଳନୀ, କୃଷକ ଉତ୍ପାଦକ ସଂଗଠନ (ଏଫ୍ପିଓ), ରୋଡ୍ ସୋ, କୃଷକ ମେଳା, ଅର୍ଦ୍ଧସାମରିକ ବାହିନୀ ପାଇଁ ରୋଷେଇ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀ ଓ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆରେ ଆୟୋଜିତ ଏସିଆନ୍-ଭାରତ ମିଲେଟ୍ ଫେଷ୍ଟିଭାଲ୍ ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମୋଟା ଶସ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା ।

2025 ରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ ଘୋଷଣା ପରେ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶ୍ବର ଆଗ୍ରହ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ପାଞ୍ଚ ଦିନିଆ ବିଶ୍ବ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀର ଆୟୋଜନ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ନୂଆ ଗତି ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ଏହି ପଦକ୍ଷେପକୁ ଭାରତ ତୁରନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । 2025 ରେ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ମାଧ୍ୟମରେ ଗରିବ, ଅବହେଳିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ମହିଳା ଓ

ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଆଯିବ । ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ବତ୍ବ କରିବା ଏବଂ ଏଥିରେ ଲୋକଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଏକ ବର୍ଷବ୍ୟାପୀ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଛି । ବିଶ୍ବର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାରତରେ ରହିଛି ଏବଂ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସକ୍ରିୟ ଏବଂ ଅପ୍ରିମାଇଜ୍ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯିବ । ଭାରତର ସମବାୟ ମଡେଲକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବିଶ୍ବର ଦେଶମାନେ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି, ଯାହା ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଉପକୃତ କରିବ ବୋଲି ବିଶ୍ବ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସରକାର ବିଶେଷ କରି ସମଗ୍ର ଭାରତର ଦୁର୍ଗମ ଅଂତଳରେ ଏକ ସମବାୟ ଭାବନାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ବର୍ଷ ସାରା ସମବାୟକୁ ବିଶ୍ବସ୍ତରରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ସଫଳ ସମବାୟ ମଡେଲ ଅନ୍ୟ ଦେଶର ଲାଭ ପାଇଁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ । ଭାରତର ସମବାୟ ମଡେଲକୁ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ବରେ ସ୍ବାକୃତି ମିଳିବ । ସହିତ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଉଛି ।

...

ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ସମବାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସମୃଦ୍ଧି ଭାରତୀୟ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର ଉପରେ ବିଶ୍ୱର ନଜର

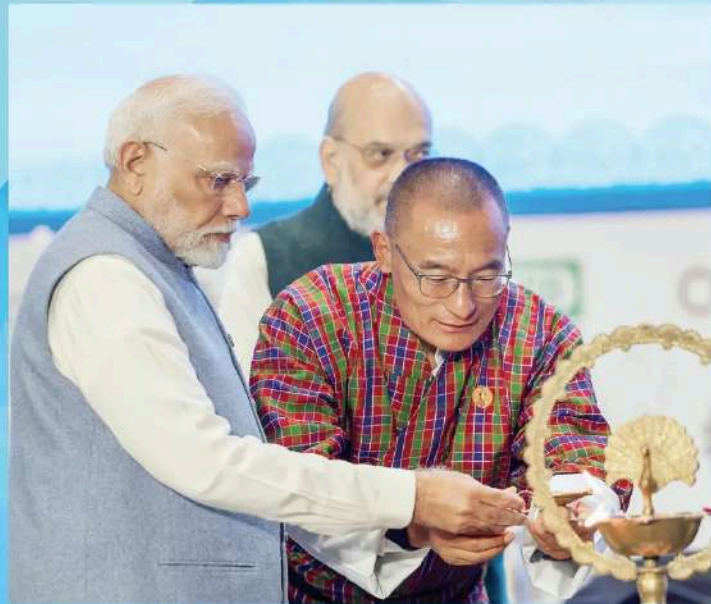
ସହକାର ଉଦୟ ଚିନ୍ତା

ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଟ (ଆଇସିଏ)ର ସାଧାରଣ ସଭା ବୈଠକରେ ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ଗୁଡ଼ିକ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ପାଲଟିଥିଲେ। 100 ରୁ ଅଧିକ ଦେଶର ସମବାୟ ନେତା ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଜୀବନଧାରଣ ମାନରେ ଉଚ୍ଚତି ଆଣିବାରେ ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିର ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ।

ଏହି ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଉଦଘାଟନ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025 ର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରିବା ଅବସରରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଭାରତରେ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଆଲୋଚପାତ କରିଥିଲେ । ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶ୍ୱ ପାଇଁ ଏକ ଆଦର୍ଶ, କିନ୍ତୁ ଭାରତ ପାଇଁ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ ସଂସ୍କୃତି ଓ ଜୀବନଶୈଳୀର ମୂଳବୁଦ୍ଧି।

ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତ ଏବଂ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବହୁମୁଖୀ ବିକାଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ 'ସହକାର ସେ ସମୃଦ୍ଧି' (ସମବାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସମୃଦ୍ଧି)ର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ସାକାର କରିବା ପାଇଁ ଭାରତରେ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ର ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଏକ ନୂତନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛି । ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିର ସପକ୍ଷରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ଅଗ୍ରଣୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ଲୋବାଲ କୋଅପରେଟିଭ୍ କନଫରେନ୍ସ ଏବଂ ଆଇସିଏ ସାଧାରଣ ସଭା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଭାରତରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା- ଯାହା ଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ଐତିହାସିକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ।

ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ 2025 କୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରିବା ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବୈଶ୍ୱିକ ଆହ୍ୱାନର ମୁକାବିଲା କରିବାରେ ସମବାୟ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ଭାବନାକୁ

- ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025 ର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି
- ଆଇସିଏ ସମ୍ମିଳନୀର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିଲା 'ସମବାୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମୃଦ୍ଧି ସୃଷ୍ଟି କରେ' ଯାହା 'ସହକାର ସେ ସମୃଦ୍ଧି' ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇଥିଲା।
- ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ
- ସମବାୟ ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତର ପ୍ରାୟ 98% ଅଞ୍ଚଳରେ ପହଞ୍ଚିଥାଏ

ଦର୍ଶାଇଛି। ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ 'ସହକାର ସେ ସମୃଦ୍ଧି'ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ସମବାୟ

ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା

Minister

HON'BLE PRIME MINISTER OF INDIA

25th November, 2024 | Bharat Mandapam, New Delhi

ଦିଗରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଓ ନୀତିଗତ ସଂସ୍କାର ତଥା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପର ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ସେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ଭାରତର ଶତାବ୍ଦୀ ପୁରୁଣା ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟକୁ ନେଇ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ, “ବେଦ, ଉପନିଷଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଆମକୁ ଏକାଠି ଚାଲିବା, ଗୋଟିଏ ସ୍ୱରରେ କହିବା ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାବସ୍ଥାନରେ ବଞ୍ଚିବା ଶିଖାଇଥାଏ । ଏହି ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ହେଉଛି ସହଯୋଗର ସାର ଏବଂ ଭାରତୀୟ ପାରିବାରିକ ପରମ୍ପରା ମଧ୍ୟରେ ଗଭୀର ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ।

ଭୂତାନ୍ତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଦାଶୋ ସେରିଙ୍ଗ ଡୋବରେ, ପିନ୍ଧିର ଉପପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମନୋଆ କାନିକାନିକା, ଭାରତରେ ଇତିହାସିକ ଆବାସିକ ସଂଯୋଜକ ଶୋମ୍ବି ଶାପ୍, ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଡର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ଏରିଏଲ ରୁଆରକୋ ଏବଂ 100 ରୁ ଅଧିକ ଦେଶର 3000 ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ସମବାୟ ନେତାଙ୍କ ସମେତ ବିଶିଷ୍ଟ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଆୟୋଜିତ ବିଶ୍ୱୀକ ଭାରତ ମଣ୍ଡପରେ ଉପସ୍ଥିତ ଜନତାଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷିତ କରିଥିଲେ ।

ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କୃଷକ, ଗୋପାଳକ, ମହାଧାନୀ, 8 ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମବାୟ ସମିତି ଓ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର 10 କୋଟି ମହିଳା ଏବଂ ସମବାୟରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାକୁ ସମନ୍ୱିତ କରୁଥିବା ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଭାରତର ବିଶ୍ୱୀକ ସମବାୟ ନେତୃତ୍ୱ ତରଫରୁ ସେ ଏହି ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ବିଶ୍ୱାସ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ଶିଖର ସମ୍ମିଳନୀ ଭାରତର ସମବାୟ ଯାତ୍ରା ବିଷୟରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର ସମୃଦ୍ଧ ଅଭିଜ୍ଞତା ଏବଂ ଦକ୍ଷତାରୁ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଉପକୃତ ହେବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବ ।

ବିକଶିତ ଭାରତ ଦିଗରେ ପଦକ୍ଷେପ

ପ୍ରଶାସନକୁ ସମବାୟ ସହ ମିଶାଇ ଭାରତ ଏକ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ର ରେ ପରିଣତ ହେବା ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ବୋଲି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଆଠ ଲକ୍ଷ ସମବାୟ ସମିତି ଥିବା ଭାରତରେ ବିଶ୍ୱର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ସମବାୟ ସମିତି ରହିଛି । ସମବାୟ ସମିତିର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପସ୍ଥିତି ଅଛି, ଯାହା ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତର ପ୍ରାୟ 98

ପ୍ରତିଶତକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ 30 କୋଟି ଲୋକ ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତି - ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଭାରତୀୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ । ସହରାଞ୍ଚଳ ଓ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବିସ୍ତାର କରୁଛି ।

ଚିନି, ସାର, ମହାଧାନୀ ଓ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ଭଳି ପ୍ରମୁଖ ଶିଳ୍ପରେ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି । ଭାରତରେ ପାଖାପାଖି ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଗୃହ ସମବାୟ ସମିତି ରହିଛି ।

ଭାରତର ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଦିଗରେ ହୋଇଥିବା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକରେ ଏବେ 12 ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଜମା ରହିଛି, ଯାହା ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ବଢ଼ାଇଛି । ଏହି ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କର ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ ଆଣିବା ଏବଂ ଜମା ବୀମା କଭରେଜ୍ କୁ ଜମାକାରୀ ପିଛା 5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସମେତ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଅନେକ

କର ଖୋରି

ସଂସାର
ଆଣିଛନ୍ତି। ଏହି
ପଦକ୍ଷେପ ଭାରତୀୟ
ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ
ଦକ୍ଷ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ସୁଦୃଢ଼ କରିଛି ।

ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳାଙ୍କ ଭୂମିକା

ଭାରତର ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି, ଯାହା ଦେଶର ବିକାଶର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଚାକକ । ଭାରତ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହିଳାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ବିକାଶର ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅନୁଭବ କରୁଛି ଏବଂ ଏହି ଶତାବ୍ଦୀରେ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରଗତିରେ ମହିଳାଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାରକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ୫୦% ରୁ ଅଧିକ କର୍ମଚାରୀ ମହିଳାଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଅନେକ ମହିଳା ଓ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ଭାରତର ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସ୍ତମ୍ଭ ପାଲଟିଛି ।

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ କୌଣସି ଦେଶ କିମ୍ବା ସମାଜରେ ମହିଳାଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଯେତେ ଅଧିକ ହେବ, ତାହାର ବିକାଶ ସେତେ ଦ୍ରୁତ ହେବ । ସମବାୟ ସମିତି ପରିଚାଳନାରେ ମହିଳାଙ୍କ ସଂପୃକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସେ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସରକାର ବହୁରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ସମିତି ଆଇନରେ ସଂଶୋଧନ କରି ବହୁରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ସମିତିର ବୋର୍ଡରେ ମହିଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିଛନ୍ତି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଏହି ସୋସାଇଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଅବହେଳିତ ଗୋଷ୍ଠୀର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି ।

ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ସମବାୟକୁ ନିରନ୍ତର ବିକାଶର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତପ୍ରେରକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରେ । ବିଶ୍ୱରେ ଅସମାନତା ହ୍ରାସ କରିବା, ଉଚ୍ଚତ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପଦକ୍ଷେପକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ ବାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣରେ ସେମାନେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025 ବିଶ୍ୱର ପ୍ରମୁଖ ଆହ୍ୱାନର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ସମବାୟ ପ୍ରୟାସର ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ

ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟାପକ ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣ ଆନ୍ଦୋଳନ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଭାରତରେ 10 କୋଟି ମହିଳା ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗତ ଏକ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ସରକାର ଏହି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ସୁଲଭ ରଖି ପ୍ରଦାନ କରିବା, ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣ ଏବଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ 9 ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ରଖି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣର ଏହି ମଡେଲକୁ ବିଶ୍ୱର ଅନ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ 'ମେରା ମଡେଲ' ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ।

କ୍ଷୁଦ୍ର ଚାଷୀଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ପିତ

କୃଷକ ଉତ୍ପାଦକ ସଂଗଠନ (ଏଫପିଓ) ଗଠନ ମାଧ୍ୟମରେ କ୍ଷୁଦ୍ର କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଦୋହରାଇଥିଲେ । ସରକାର କ୍ଷୁଦ୍ର କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଏହି ଏଫ୍ ପିଓଗୁଡ଼ିକରେ ସଂଗଠିତ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସେ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା, କୃଷି ସମବାୟ ପାଇଁ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ନିର୍ମାଣ, ପାର୍ମିଗୁଡ଼ିକୁ ରୋଷେଇ

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିର ବହୁଥିବା ଭୂମିକା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ

ଏକ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଆବଶ୍ୟକତା

ସହକାର ଉଦୟ ଟିମ୍

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ମଞ୍ଚରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଡ (ଆଇସିଏ)ର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ସମବାୟ ସମିତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏଭଳି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ସହୋତ୍ତର ଏବଂ ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ମାନର ଦୃଢ଼ ହେବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିବ । ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ, ଭାରତ ଏକ ସାମୂହିକ ଆର୍ଥିକ ମଡେଲ୍ ବିକଶିତ କରି ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି ଯାହା ସମବାୟ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସ୍ପଷ୍ଟତାକୁ ସରଳ ଏବଂ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ।

ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀରେ ନିଜ ଅଭିଭାଷଣରେ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ କ୍ଷୁଦ୍ର ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସିଧାସଳଖ ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପ ଆର୍ଥିକ ସମାଧାନ ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅଂଶଦାର ଆର୍ଥିକ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ, ଦୃଢ଼ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାକୁ ସକ୍ଷମ କରିପାରିବ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୁର୍ବଳ ସମବାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ । କ୍ରୟ, ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ଯୋଗାଣ ଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକର ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ସେ ଆହ୍ୱାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଏହା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ସମବାୟ ଡାକ୍ତା, ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଠାରୁ ଅଧିକ, ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ସାର ଗଠନ କରେ ।

■ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ରାହିଦା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ସମବାୟ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସରଳ ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଜରୁରୀ

■ ସମବାୟକୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଓ ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ମାନର ପଡ଼ାକା ବାହକ ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବା ଦରକାର

ସେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ସମବାୟର ସଫଳତା ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନୈତିକ ବିକାଶ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ନୈତିକତା ବଳୟ ରହିବ, ସେତେବେଳେ ମାନବିକତାର ସର୍ବୋଚ୍ଚମ ସ୍ତାପ ପୂରଣ କରୁଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ ବୋଲି ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।

ସମବାୟ ଶକ୍ତି ପ୍ରତି ଭାରତର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ଦୋହରାଇ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ବୈଶ୍ୱିକ ସହଯୋଗ

ପାଇଁ ନୂତନ ଗତି ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ, ବିଶେଷକରି ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ସାଉଥକୁ ସେମାନଙ୍କ ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବେ । ଆଇସିଏ ସମ୍ମିଳନୀ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସହିତ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସହଯୋଗ ପାଇଁ ଅଭିନବ ସମବାୟ ମଡେଲ୍ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ସେ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

◆◆◆

ଘର ଏବଂ ବଜାର ସହିତ ଯୋଡ଼ିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ପାଖାପାଖି ୯,୦ ଏପିପିଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି ।

ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆଧୁନିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ଉପଯୋଗ କରି କୃଷି ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟପାଇଁ ଏକ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ସଂଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ

ସରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି । 'ଓପନ୍ ନେଟୱାର୍କ ଫର ଡିଜିଟାଲ୍ କମର୍ସ' (ଓଏନଡିସି) ଭଳି ସାବଜନାନ ଇ-କମର୍ସ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ସମବାୟ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ସରକାର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ସମବାୟ ସମିତିର ପହଞ୍ଚରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାରେ ଡିଜିଟାଲ୍ ପ୍ଲାଟଫର୍ମର

ଭୂମିକା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ସମବାୟ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ସିଧାସଳଖ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଅତି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବ ।

ସମବାୟ ସମିତିର ବଜାର ଉପସ୍ଥିତିବୃଦ୍ଧି ରେ ସରକାରୀ ଇ-ମାର୍କେଟପ୍ଲେସ୍ (ଜିଇଏମ୍)ର

କଜର ଖୋରି

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଦାନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ବୁଝାଇଥିଲେ ଯେ କୃଷିର ଆଧୁନିକୀକରଣ, କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଡିଜିଟାଲ ଅର୍ଥନୀତିରେ ସମ୍ବିତ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ବ୍ୟାପକ ଚର୍ଚ୍ଚନାରେ ଏକ ଅଂଶ ବିଶେଷ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ବଜାରରେ ଅଧିକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ କରିବ ।

ବ୍ୟାପକ ସଂସ୍କାର ସମବାୟକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବ

ଭାରତ ଏହାର ଇତିହାସିକ ବିକାଶରେ ସମବାୟ ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ପରିକଳ୍ପନା କରୁଛି ଏବଂ ଗତ କିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସରକାର ସମବାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ବଡ଼ ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛନ୍ତି । ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ବହୁମୁଖୀ, ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱୟଂସାଧାର ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ସରକାରଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ସରକାର ଏକ ଅଲଗା ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଗଠନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ବହୁମୁଖୀ କରିବା ପାଇଁ ନୂତନ ମଡେଲ ବାଲ-ଲ ପ୍ରଣାୟନ କରିଛନ୍ତି ।

ସରକାର ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଡିଜିଟାଲାଇଜେସନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଜିଜ୍ଞା ଓ ରାଜ୍ୟସ୍ତରରେ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କିଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଯୋଡ଼ିବା ସହିତ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମୌଳିକ ସଂସ୍କାର ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସମାଧାନ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା, ପେଟ୍ରୋଲ ଏବଂ ଡିଜେଲ ଖୁଚୁରା ବୋକାଳ ତଳାଇବା, ଜଳ ସମ୍ପଦ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଯୌର ପ୍ୟାନେଲ ସ୍ଥାପନ କରିବା ଭଳି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ

ନିୟୋଜିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କରିଛି ।

"ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ମନ୍ତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଯୋଜନାରେ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ସେମାନେ ଗାଁ ଗାଁରେ କମନ୍ ସର୍ଭିସ ସେଣ୍ଟର କରିଆରେ ଡିଜିଟାଲ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ଅନୁନୂତ ଗ୍ରାମରେ 2 ଲକ୍ଷ ବହୁମୁଖୀ ସମବାୟ ସମିତି ଗଠନ କରିବା,

ଉପାଦାନଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମବାୟର ଭୂମିକାକୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ଦିଗରେ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ବୋଲି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ସମବାୟ ସମିତିର ନେତୃତ୍ୱରେ ଏହି ପଦକ୍ଷେପରେ ସାରା ଦେଶରେ ଗୋଦାନ ଗୃହ

ଉନ୍ନେତିତ ହେଲା ସ୍ଥାନୀୟ ଡାକ ଟିକଟ

ସମ୍ମିଳନୀର ଉଦ୍ଦୋଷରେ ପରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଡାକ ଟିକଟ ଉନ୍ନେତିତ କରିଥିଲେ ଯାହା ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରତି ଭାରତର ସମର୍ଥନ ପ୍ରତୀକ । ଖାମ୍ବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ପଦ୍ମ ପୁଲ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିକାଶର ମୂଳ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ । ଏହାର ପାଞ୍ଚଟି ପାଖୁଡ଼ା ପ୍ରକୃତିର ପାଞ୍ଚଟି ଉପାଦାନର ପ୍ରତୀକ, ଯାହା ପରିବେଶ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିରତା ପ୍ରତି ସମବାୟର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । କୃଷି, ଦୁଗ୍ଧ, ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷ, ଖାଉଟି ସମବାୟ ଏବଂ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଭଳି ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଟିକଟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ କୃଷିକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବାରେ ଆଧୁନିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ଭୂମିକା ବୁଝାଯାଇଛି ।

କଭର ଷ୍ଟୋରି

IFFCO

ସମ୍ପାଦନା: ସହକାରୀ ସମ୍ପାଦକ
Wholly owned by Cooperatives

ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର 2025 କୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ ଭାବେ ପାଳନ କରିବା ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସାରା ବିଶ୍ୱର କୋଟି କୋଟି କୃଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ

କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ

ଅର୍ଥନୈତିକ ସଶକ୍ତୀକରଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିନଥିଲା ବରଂ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସାମାଜିକ ମଞ୍ଚ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଗ୍ରାମ ସ୍ୱରାଜ ଆନ୍ଦୋଳନ ବିଶେଷ କରି ଖବି ଏବଂ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣରେ ବିପ୍ଳବ ଆଣିଥିଲା ବୋଲି ସେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ସମବାୟଗୁଡ଼ିକ ଖବି ଏବଂ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗକୁ ବଡ଼ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ରାଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ତ୍ୟାଗେଇ କରିବା ଏବଂ ପଛରେ ପକାଇବାରେ ସକ୍ଷମ କରିଛି । ସର୍ବାର ପତେଲ ଦୁଷ୍ଟ ସମବାୟ ସମିତିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରି ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇଥିଲେ ବୋଲି ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ସମୟରେ ଦୁଷ୍ଟ ଉପାଦାନକାରୀ କୃଷକମାନଙ୍କର ଏକ ଛୋଟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଅମୂଳ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଅଗ୍ରଣୀ ବିଶ୍ୱ ଦୁଷ୍ଟ ସମବାୟ ବ୍ରାଣ୍ଡରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଗୁରୁଭାରୋପ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଭାରତରେ ସମବାୟ ଏକ ଧାରଣାରୁ ଆନ୍ଦୋଳନ, ଆନ୍ଦୋଳନରୁ ବିପ୍ଳବ ଏବଂ ବିପ୍ଳବରୁ ସଶକ୍ତୀକରଣ କୁ ବିକଶିତ ହୋଇଛି ।

ନିର୍ମାଣ କରିବା ଅତ୍ୟୁକ୍ତ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା କୃଷକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଫସଲକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ତରରେ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ସଂରକ୍ଷଣ କରିପାରିବେ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷୁଦ୍ର କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସୁରକ୍ଷିତ ଷ୍ଟୋରେଜ୍ ବିକଳ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସମବାୟ ସମିତିର ଭୂମିକା

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଶ୍ରୀମୋଦୀକହିଥିଲେ ଯେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ସମବାୟ ଦ୍ୱାରା ଗଭୀର ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା କେବଳ

ସମହିତ ବିକାଶ ଅବହେଳିତକ କଲ୍ୟାଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛି

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ପ୍ରତି ଭାରତର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଭାରତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ରୁତ ଅଭିବୃଦ୍ଧିଶୀଳ ଅର୍ଥନୀତି, ଯାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଏହି ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ଲାଭ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଅବହେଳିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବା । ଉଭୟ ଭାରତ ଏବଂ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ବିକାଶକୁ ମାନବ-କେନ୍ଦ୍ରୀତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖିବାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ସେ ଗୁରୁଭାରୋପ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାନବ-କେନ୍ଦ୍ରୀତ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଆମର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁଭାରୋପ କରିଥିଲେ । କୋଭିଡ୍-19 ସଙ୍କଟ ସମୟରେ ଭାରତର ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି ସେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ମନେ ପକାଇ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କିପରି ଭାରତ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଔଷଧ ଏବଂ ଟିକା ଅଂଶୀଦାର କରି ବିଶ୍ୱକୁ ବିଶେଷକରି ଗ୍ଲୋବାଲ ସାଉଥର ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଛି ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025

କୃଷକ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ମାନଜନକ ଜୀବନ ଯାପନ ପାଇଁ ମାର୍ଗ ପ୍ରଶସ୍ତ କରୁଛି

ସହକାର ଉପକ୍ରମ

ଏବଂ ଏହାର ନିରନ୍ତର ବିକାଶକ ସମିତି

କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଭାରତରେ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ଭୂମିକା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରି ଗ୍ରାମ, କୃଷକ, ମହିଳା ଏବଂ ଗରିବମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବାପାଇଁ ଏହାର ସମ୍ଭାବନା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ 2024 ର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଅବସରରେ ଶ୍ରୀ ଶାହ ବିଶ୍ୱାସ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ କି ହିନ୍ଦୀ ପ୍ରକାଶିତ "ସମବାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସମୃଦ୍ଧି"ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସାକାର ହେବ । 2025 କୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଗରିବ, କୃଷକ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପଏଣ୍ଟ ହେବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତୀକରଣ ଏବଂ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରିବ ବୋଲି ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ।

ସମବାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଁ ଓ କୃଷକଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ିବା ଦିଗରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ଶ୍ରୀ ଶାହା ବୋଧହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସରକାର ତିନି ବର୍ଷ ତଳେ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଏହାର ଉପଲବ୍ଧତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ସଂସ୍କାର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଶ୍ୱେତ ବିପ୍ଳବ 2.0 ଏବଂ ନୀଳ ବିପ୍ଳବ ସମେତ ସମବାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନଗତ ଏବଂ ନୀତିଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ସେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ସମବାୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।

ସମବାୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ଓ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ସମ୍ପନ୍ନ ମାନବ ସମ୍ବଳ ସୃଷ୍ଟି

- ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025 ରେ ଏକ ଜାତୀୟ ସମବାୟ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରି ସରକାର ଦେଶର ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଏକ ନୂତନ ଦିଗ ଦିଗରେ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବେ
- ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025 ବିଶ୍ୱର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କୃଷକ ସମୁଦାୟ ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ହେବ
- ସ୍ୱାଧୀନତାର 75 ବର୍ଷ ପରେ ଭାରତର ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ପୁନର୍ଜୀବିତ ହୋଇ ନୂଆ ଉତ୍ସାହ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି
- ପିଏସିଏସ (ପ୍ରାଥମିକ କୃଷି ରଣ ସମିତି)କୁ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉପଯୋଗୀ କରିବା, ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ଆଧୁନିକୀକରଣ, ବୈଷୟିକକରଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ।

ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା

ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀ ଶାହା ଆଲୋଚନା କରିବା ସହ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପର୍କ ବିକାଶ ଉପରେ

ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ବର୍ଷରେ ଭାରତର ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ନୂତନ ଶିଖରରେ ପହଞ୍ଚାଇବା

କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାର ଏକ ନୂତନ

ସମବାୟ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିବେ ବୋଲି ସେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଇଫ୍ଟୋ, କ୍ରିଭୋ ଏବଂ ଅମୁଲର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ସଫଳତାକୁ

ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ସହ ଏହି ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ମାନବଶକ୍ତି ସ୍ଥାପିତ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ଏହି ତିନୋଟି ସମବାୟ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ସମବାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମଡେଲ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲୋକଙ୍କୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପ୍ରଦାନ କରେ ବୋଲି ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ଏତିହାସିକ ଭାବରେ ଏହି ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ସମବାୟ ର ପହଞ୍ଚ କୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ଉପରେ ଶ୍ରୀ ଶାହ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଗ୍ଧ ଓ ମହ୍ୟ ସମିତି ସହିତ 2 ଲକ୍ଷ ନୂତନ ପ୍ରାଥମିକ କୃଷି ଗଣ ସମିତି (ପିଏସିଏସ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ପରେ ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ନିଜର ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ ।

ମଧ୍ୟ କିପରି ବିଶ୍ୱ ବଜାରରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛନ୍ତି ।

ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଗଠନ ହେବା ପରେ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ରୁତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ତାତାବେସ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା । ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଆହୁରି ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ତାତାବେସ୍ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନୀତି ଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି ।

ଫଳରେ ଦେଶର ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଏକ ନୂତନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ମିଳିଛି, ଯାହା ନିମ୍ନସ୍ତରୀୟ ପିଏସିଏସ କୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରିଛି ଏବଂ ଏହି

ପୁନରୁଦ୍ଧାରକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବିସ୍ତାର କରିଛି । ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ମଡେଲ ବାଲ-ଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି, ଯାହାକୁ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ସହଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରଖା କରିବା, ସେମାନଙ୍କ ଯୋଜନାର ସୁଫଳ ଯେପରି ପିଏସିଏସ ରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପିଏସିଏସ ର ବ୍ୟବସାୟ ପରିସରକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି କରିଛି, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ନିଯୁକ୍ତି ସୂଚକ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସମୁଦାୟର ଆୟ ବୃଦ୍ଧି କରିଛି ।

ଗରିବ ଓ ଭୂମିହୀନ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କୃଷି, ଦୁଗ୍ଧ ଓ ମହ୍ୟ ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ 2 ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୂଆ ପିଏସିଏସ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ପୁରୁଣା, ନିଷ୍ପ୍ରୟ ପିଏସିଏସ କୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ସମବାୟ ନେତୃତ୍ୱାବଳୀକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ନୂତନ ପ୍ୟାକ୍ଟ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗଣନୈତିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ପିଏସିଏସ ର ପହଞ୍ଚ ଏବଂ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ବୃଦ୍ଧି କରିବା, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାମୀଣ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥାଏ ।

ଏନସିଡିସିର 91ତମ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ବୈଠକ

ଭାରତରେ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ସମନ୍ୱିତ କରିବାରେ ଜାତୀୟ ତାଟାବେସ୍ ର ଉଦ୍ୟମାନ ଭୂମିକା

ସହକାର ଉଦୟ ଟିମ୍

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଭାରତ ସରକାର ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କୃଷକଙ୍କ ଜୀବନଧାରଣା ମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସମର୍ଥନ ଦେଇଛନ୍ତି । ସହଯୋଗୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳତା ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୟାସରେ ଜାତୀୟ ସମବାୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ (ଏନସିଡିସି) ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଏନସିଡିସିର 91ତମ ସାଧାରଣ ପରିଷଦରେ ଏହି ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଏନସିଡିସିର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଦାନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ସମବାୟ ସମିତିର ବିକାଶ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଉନ୍ନତିରେ ସଂଗଠନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରୁଛି ।

ଏନସିଡିସି 60,000 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯୋଗଦାନ କରି ଗ୍ରାମୀଣ ଅର୍ଥନୀତି ଏବଂ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଛି । ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ସମଗ୍ର ଦେଶର ନାଗରିକଙ୍କ ଜୀବନରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଉନ୍ନତି ଆଣିଛି ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଶାହ କହିଥିଲେ । ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ସମବାୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରିଛି, ଯାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଏକେଡ଼ି ଭାବରେ ଏନସିଡିସି ସହିତ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପଦକ୍ଷେପ ସହିତ ଯୋଡ଼ିବା ଏବଂ ପିଏସିଏସକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ଏହା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ବ୍ୟବହାରିକ ଅଭିଜ୍ଞତା ପ୍ରଦାନ କରିବ, ସେମାନଙ୍କୁ ସମବାୟ ନୀତିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ଗ୍ରାମୀଣ ରୋଷ୍ଟା ବିକାଶକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ଦେଶବ୍ୟାପୀ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆହୁରି ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସମବାୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଶାହ ଡାକ୍ତର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ଦୋହରାଇଥିଲେ । ସମବାୟ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର

- ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ କୋଟି କୋଟି କୃଷକଙ୍କ ଜୀବନଧାରଣାମାନରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବାକୁ ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ: ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ
- ସରକାର ସହଯୋଗୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଶକୁ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ଦିଗରେ ଏନସିଡିସିର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି

ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ସମବାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବାରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରିବାରେ ଜାତୀୟ ସମବାୟ ତାଟାବେସର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଶାହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପ୍ରାଥମିକ କୃଷି ରଖି ସମିତି (ପିଏସିଏସ)କୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ପଦକ୍ଷେପ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତମ ଏନସିଡିସି ଏବଂ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଏହି ପ୍ରୟାସକୁ ଆଗକୁ ନେବାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବରେ ଦୁଗ୍ଧ ସମବାୟ ସମିତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ କ୍ଷେତ୍ର ବିସ୍ତାର 2.0 ର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଦୁଗ୍ଧ ସମବାୟ ସଂଗଠନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାର ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦକ ସଂଘ ଗଠନ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଦୁଗ୍ଧ ଉନ୍ନୟନ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ଏନସିଡିସି ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ମିଳିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ପଦକ୍ଷେପ କେବଳ କ୍ଷେତ୍ର ବିସ୍ତାରକୁ ଆଗେଇ ନେବ ନାହିଁ ବରଂ ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବ ।

...

ଡିଜିଟାଲ ବିପ୍ଳବ ମାଧ୍ୟମରେ ଭରିତ ନ୍ୟାୟ, ଅଧିକ ସ୍ୱଚ୍ଛତା

ସହକାର ଉଦୟ ବିମ୍ବୁ

■ 10 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତର ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଶ୍ୱରେ ସବୁଠାରୁ ଆଧୁନିକ, ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଦ୍ରୁତ ହେବ

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଭାରତ ସରକାର ଦେଶର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ଏବଂ ନାଗରିକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି । ଭାରତର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିରାପତ୍ତା ଏବଂ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ସରକାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ଭରିତ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ କୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଅନ୍ତି । ଗୁଜରାଟର ଗାନ୍ଧୀନଗରଠାରେ ଆୟୋଜିତ 50ତମ ସର୍ବଭାରତୀୟ ପୁଲିସ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମିଳନୀର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବରେ କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଏହି ମତ ରଖିଛନ୍ତି । ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ତିନୋଟି ନୂତନ ଅପରାଧିକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ସରକାର ନାଗରିକଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦ୍ୱାରା ବିଆଯାଇଥିବା ଅଧିକାରକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିଛନ୍ତି । ଆଗାମୀ 10 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତର ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଶ୍ୱର ସବୁଠାରୁ ଆଧୁନିକ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ଦ୍ରୁତତମ ହେବ ବୋଲି ସେ କହିଛନ୍ତି । ଏହି ଆଇନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲେ 3 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେକୌଣସି ମାମଲାରେ ନାଗରିକମାନେ ନ୍ୟାୟ ପାଇପାରିବେ ।

ଦୃଶ୍ୟପଟ୍ଟ ଏବଂ ପୋଲିସରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁଭବ କରିଥିବା ବେଳେ ସମୟ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଅପଡେଟ୍ କରିବାରେ ବିକଳ ହୋଇଛି । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଆହ୍ୱାନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସରକାର ନୂତନ ଅପରାଧିକ ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ପୁଲିସ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଅଙ୍ଗ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଆନାଗୁଡ଼ିକର କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ହେଉଛି ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟ । ଫଳରେ ଦେଶର ସମସ୍ତ 17,000 ଆନାଗୁ 'କ୍ରାଇମ ଆଣ୍ଡ କ୍ରିମିନାଲ ଟ୍ରାକିଂ ନେଟୱାର୍କ ଆଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମ' (ସିସିଟିଏନଏସ) ସହ ଡିଜିଟାଲ ଭାବେ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଏବଂ 22,000 ଅଦାଲତ ଏବେ ଇ-କୋର୍ଟ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇଛି । ତିନିଟି ନୂଆ ଅପରାଧିକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସରକାର ଅଦାଲତ, ପ୍ରସିଦ୍ଧିସନ, ପୋଲିସ, ଡେଲ ଏବଂ ଫରେନସିକ୍ ସାଇନ୍ସ ଲାବୋରେଟୋରୀକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରାପନ କରିସାରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଶାହ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଦଶନ୍ଧି ଧରି କାଶ୍ମୀର, ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ଏବଂ ନବ୍ବଳ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଅଶାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା । ତେବେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସରକାର ଏହି ସବୁ ଅଞ୍ଚଳର ସୁରକ୍ଷା କ୍ଷିତିରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଉନ୍ନତି ଆଣିଛନ୍ତି । ଗତ ଦଶନ୍ଧି ତୁଳନାରେ ଗତ 10 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହିଂସା ପ୍ରାୟ 70% ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସରକାର 35 ହଜାର କୋର୍ଟ ଟଙ୍କାର 5,45,000 କେଜି ନିଶା ଦ୍ରବ୍ୟ ଜବତ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା କି ପୂର୍ବ 10 ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ 6 ଗୁଣ ଅଧିକ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସରକାର ସଫଳତାର ସହ ଜବତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅଧିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଆହୁରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଭାରତ ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ଅନେକ ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ ଏବଂ ଏହାର ସମାଧାନ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ଶାହ କହିଥିଲେ ଯେ ଗତ କିଛି ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ଦେଶ, ବିଶ୍ୱ, ଅପରାଧିକ

ନବ୍ବଳ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସୁରକ୍ଷା ବଢ଼ାଇଲେ

'ମନ୍ କି ବାତ୍'ର 116ତମ ଏପିସୋଡ୍ 'ବିକଶିତ ଭାରତ'କୁ ଗଢ଼ି ତୋଳିବାରେ ଯୁବବର୍ଗଙ୍କ ଭୂମିକାକୁ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ

ସହକାର ଉପନ୍ୟାସକ

'ମନ୍ କି ବାତ୍' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର 116ତମ ଏପିସୋଡ୍ ରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଭାରତର ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟରେ ଚାକର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବାଞ୍ଛିବା ସହ ଦେଶର ସାମୂହିକ ପ୍ରୟାସ, ଦେଶର ସଫଳତା, ସେଠାକାର ଲୋକଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଏହାର ଯୁବକମାନଙ୍କର ସ୍ବପ୍ନ ଏବଂ ନାଗରିକଙ୍କ ଆକାଂକ୍ଷା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବାରୋପ କରିଥିଲେ । ବିଶେଷ କରି ବିକଶିତ ଭାରତ ଗଠନରେ ଯୁବବର୍ଗଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଉପରେ ସେ ଗୁରୁତ୍ବାରୋପ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ମୋଦୀଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଯେତେବେଳେ ଯୁବମାନମାନେ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି, ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ଏବଂ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମାଧାନର ବାଟ ପ୍ରଶସ୍ତ କରନ୍ତି । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ଏକ ଲକ୍ଷ ନୂଆ ଯୁବକଙ୍କୁ ରାଜନୀତିକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଲାଇଭିଲାଇ ପ୍ରାଚୀରରୁ ସେ ଅଣରାଜନୈତିକ ପରିବାରର ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ରାଜନୀତିରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ । ଏଭଳି ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ରାଜନୀତି ସହ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ସାରା ଦେଶରେ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ବୋଲି ସେ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ।

ସ୍ବାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ 162ତମ ଜନ୍ମଦିନ ଅବସରରେ 2024 ଜାନୁଆରୀ 11 ରୁ 12 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଲ୍ଲୀର ଭାରତ ମନ୍ତ୍ରପତିଠାରେ ସରକାର 'ବିକଶିତ ଭାରତ ଯଜ୍ଞ ଲିଡର୍ସ ଡାଏଲଗ୍' ଆୟୋଜନ କରୁଛନ୍ତି । ଦେଶର ରାଜନୈତିକ ଦୃଶ୍ୟପଟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ରଖୁଥିବା ନୂଆ, ଯୁବ ନେତାଙ୍କୁ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆଣିବା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଏହି ଉଦ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦେଶର କୋଟି କୋଟି ଯୁବକଙ୍କୁ ଭାରତର ଭବିଷ୍ୟତ ଉପରେ ଏକଜୁଟ୍ ହେବା, ଆଲୋଚନା କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବାଞ୍ଛିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ, ଜିଲ୍ଲା, ବ୍ଲକ୍ ଓ ଗ୍ରାମରୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ

- ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା 1 ଲକ୍ଷ ନୂଆ ଯୁବକଙ୍କୁ ରାଜନୀତିକୁ ଆଣିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି
- ବିଶ୍ୱର କୋଟି କୋଟି ଲୋକ ଭାରତକୁ ନିଜ ହୃଦୟରେ ବହନ କରୁଛନ୍ତି

ଚୟନ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାୟ 2 ହଜାର ଯୁବକ ଏହି ଦେଶବ୍ୟାପୀ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଏଥିରେ ଉତ୍ତମ ଭାରତ ଓ ବିଦେଶର ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଓ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ଯୋଗଦେବେ । ଏହା ଦ୍ବାରା ଭାରତୀୟ ଯୁବକମାନେ ବିଧାୟକଙ୍କ ନିଜର ଚିନ୍ତାଧାରା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଏକ ଅନନ୍ୟ ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ଦେଶର ଯୁବବର୍ଗଙ୍କ ଦକ୍ଷ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ଭାରତର ଉଜ୍ଜ୍ବଳ ଭବିଷ୍ୟତ ଗଠନ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ବିଶ୍ବାସ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କୁ ଏକାଠି ହୋଇ ଭାରତକୁ ଏକ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ର ରେ ପରିଣତ କରିବା ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସେ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ ।

ଭାରତର ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଅବଦାନ

'ମନ୍ କି ବାତ୍'ରେ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ବାରମ୍ବାର ସମାଜ ପାଇଁ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବେ କାମ କରୁଥିବା ଯୁବକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ଯୁବକ ଜନସାଧାରଣ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗାବୃତ୍ତ । ଏପରିକି କିଛି ଲୋକ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସଫଳ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

ଲକ୍ଷ୍ନୌର ବାସିନ୍ଦା ବୀରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଉଦାହରଣ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଶେୟାର କରିଛନ୍ତି, ଯିଏ କି ବୟସ୍କ ଲୋକଙ୍କୁ ଡିଜିଟାଲ ଲାଇଫ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପାଇବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ବିରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଭଳି ଯୁବକମାନେ ଯେପରି ଡିଜିଟାଲ୍ ଯୁଗରେ ବୟସ୍କମାନେ ପଛରେ ନ ପଡ଼ିବେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରାଇବା ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ

ସେମାନଙ୍କୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଅନେକ ସହରରେ ଯୁବକମାନେ ଡିଜିଟାଲ ବିପ୍ଳବରେ ବୟସ୍କଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସେ କହିଛନ୍ତି ।

ଭୋପାଳର ମହେଶ ତାଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳର ଅନେକ ବୟସ୍କ ଲୋକଙ୍କୁ ମୋବାଇଲ୍ ଚରିଆରେ ପେମେଣ୍ଟ କରିବା ଶିଖାଇଛନ୍ତି । ସେହିଭଳି ‘ଡିଜିଟାଲ ଗିରଫ’ ବିପଦରୁ ବୟସ୍କଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଯୁବକମାନେ ଆଗେଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଅହନ୍ତଦୀନୀଦର ରାଜୀବ ଏହି ବିପଦ ବିଷୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ ସକ୍ରିୟ ଭାବେ ଚେତାବନୀ ଦେଉଛନ୍ତି । ବୟସ୍କ ଲୋକମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଡିଜିଟାଲ ଗିରଫ ଭଳି ଅପରାଧର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏବଂ ସାଇବର ଠକେଇରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସମାଜର ସାମୂହିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ସରକାରରେ ‘ଡିଜିଟାଲ ଗିରଫ’ ଭଳି କୌଣସି ଜିନିଷ ନାହିଁ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରସାସନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଛ ବୋଲି ବାରମ୍ବାର ବୁଝାଇବା ଜରୁରୀ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୁବବର୍ଗଙ୍କ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଖୁସି ବ୍ୟକ୍ତ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରୟାସ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ପାଲଟିଛି ।

କର୍ଣ୍ଣାଟକର ମହସ୍ୱରରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାଠାଗାର ମାଧ୍ୟମରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପକ୍ଷୀ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ‘ଆଲି ବାଡ଼’ ନାମକ ଏକ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତି ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ସଂଗଠନ ଏକ ‘ନେଚର ଏକ୍ସପେରନ୍ କିଟ୍’ ବିକଶିତ କରିଛି । ଏହି ଅଭିଯାନର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ସହରର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ନିଆଯାଉଛି ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ପିଲାମାନେ ଏବେ ଅନେକ ପକ୍ଷୀ ପ୍ରକାରିକୁ ଚିହ୍ନିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଉଛନ୍ତି । ସେପଟେ କର୍ପୋରେଟ୍ ଜଗତର ଗ୍ଲାମର ଛାଡ଼ିଥିବା ଭବିଷ୍ୟ ଏବେ ଅନୁଶୀଳନ ପ୍ରଦେଶର ସାଙ୍ଗତି ଉପତ୍ୟକାକୁ ସଫା କରିବା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ବିକାଶରେ ଏନସିସିର ଭୂମିକା

ଜାତୀୟ କ୍ୟାଡେଟ କର୍ପସ୍ (ଏନସିସି) ବିବସ ଅବସରରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଜଣେ ଏନସିସି କ୍ୟାଡେଟ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ନିଜର ଅଭିଷେକକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଯୁବକଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଗଢି ଚୋକିବାରେ ଏନସିସିର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ, ଏନସିସି ଯୁବବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶୃଙ୍ଖଳା ସୃଷ୍ଟି କରେ, ନେତୃତ୍ୱ ଓ ସେବା ଭାବନାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ । ବନ୍ୟା ହେଉ, ଭୂମିକମ୍ପ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟଣା ଯେତେବେଳେ ବି ବିପର୍ଯ୍ୟୟ

‘ଏକ ପେଡ଼ ମା କେ ନାମ’ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଭିଯାନ ଚମତ୍କାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛି

ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ କିଛି ମାସ ତଳେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ‘ଏକ ପେଡ଼ ମା କେ ନାମ’ ଅଭିଯାନର ସଫଳ ଶୁଭାରମ୍ଭ ଏବଂ ସାରା ଦେଶରେ ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍ସାହଜନକ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଖୁସି ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅଭିଯାନ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ ମାସ ମଧ୍ୟରେ 100 କୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ ହାସଲ କରିଛି ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ନିକଟରେ ଗୁୟାନା ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଡକ୍ଟର ଜରଫାନ ଅଲୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାର ଏହି ଅଭିଯାନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଦର୍ଶାଇ ସେ ଗର୍ବର ସହ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ‘ଏକ ପେଡ଼ ମା କେ ନାମ’ ଅଭିଯାନ ଏବେ ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ବ୍ୟାପିବାରେ ଲାଗିଛି । ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଅଭିଯାନ ଜୋର ଧରିଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଇନ୍ଦୋରରେ 24 ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ରେକର୍ଡ 12 ଲକ୍ଷ ଚାଉ ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉତ୍କଳ ରେବତୀ ପାହାଡ଼କୁ ଗ୍ରୀନ୍ ଜୋନରେ ପରିଣତ କରିବାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଥିଲା । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶର କାନପୁରରେ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଭିଯାନ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀମାନେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଉଠାଇ ଗଙ୍ଗା କୂଳକୁ ସଫା କରନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରୟାସ ଏକ ବୃହତ ଜନ ଭାଗିଦାରୀ ଅଭିଯାନରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି, ଅନେକ ନାଗରିକ ‘କାନପୁର ପୁରସ୍ ପ୍ରାଉଡ଼େସନ’ରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଦୋକାନ ଓ ଘରୁ ଆବର୍ଜନା ସଂଗ୍ରହ କରୁଛନ୍ତି । ସଂଗୃହୀତ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଗଛପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା କଭରରେ ପୁନଃବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି, ଯାହା ଗଛଗୁଡ଼ିକର ସୁରକ୍ଷାରେ ସହାୟକ ହେଉଛି । ଏହି ପ୍ରୟାସ ଭାରତର ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଭିଯାନକୁ ଦୂରାଦୃତ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେଉଛି ।

ଆସେ, ଏନସିସି କ୍ୟାଡେଟମାନେ ସବୁବେଳେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଥାନ୍ତି । ସାରା ଦେଶରେ ଏନସିସିକୁ ସୁବୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରହିଛି ବୋଲି ସେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । 2014 ରେ ପ୍ରାୟ 14 ଲକ୍ଷ ଯୁବକ ଏନସିସିରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ 2024 ବେଳକୁ ଏହି ସଂଖ୍ୟା 20 ଲକ୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଏନସିସି ର ସୁବିଧାକୁ 5000 ନୂତନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇଛି ।

ଏହା ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିକାଶରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗଦାନ ଦେବ ।

ମହିଳା କ୍ୟାଡେଟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 25%ରୁ ପ୍ରାୟ 40%କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ସନ୍ତୋଷ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିସହ ଏନସିସିରେ ବିଶେଷ କରି ସୀମାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଯୁବକଯୁବତୀଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯାନ ଚାଲିଛି । ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଯୁବବର୍ଗଙ୍କୁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଏନସିସିରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରି କହିଥିଲେ ଯେ

♦♦♦

ଭାରତ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ବିଶ୍ୱ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପରିଣତ ହେଉଛି: ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ

- ଭାରତ ଭୌତିକ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ଦ୍ରୁତ ଅଗ୍ରଗତି କରୁଛି
- ମୋବାଇଲ ଓ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ଏକ ଅଗ୍ରଣୀ ଦେଶ ପାଲଟିଛି
- ଜର୍ମାନୀର 'ଫୋକସ୍ ଅନ୍ ଇଣ୍ଡିଆ' ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଭାରତର ରଣନୈତିକ ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବିଶ୍ୱ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛି

ସହକାର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ର

ଭାରତ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱର ଦ୍ରୁତ ଅଭିବୃଦ୍ଧିଶୀଳ ପ୍ରମୁଖ ଅର୍ଥନୀତି, ଯାହା ବିକାଶ ଭାଗିଦାରୀ ପାଇଁ ସାରା ବିଶ୍ୱର ଆଗ୍ରହ ଆକର୍ଷଣ କରୁଛି । ଜର୍ମାନୀର 'ଫୋକସ୍ ଅନ୍ ଇଣ୍ଡିଆ' ରିପୋର୍ଟରେ ଭାରତର ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତିକୁ ବହୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ସ୍ୱାକୃତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି, ଯାହା ବିପାକ୍ଷିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ବଢ଼ାଇବ । ଗତ ଏକ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ଭାରତରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ସଂସ୍କାରର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି, ଯାହା ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିବେଶରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିଛି, ଅମରାତାଦିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହ୍ରାସ କରିଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୀତିକୁ ଆଧୁନିକୀକରଣ କରିଛି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଜର୍ମାନୀର ସ୍ତୁତଗାର୍ଟପାରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭିଡ଼ିଓ ଜନଫରେନ୍ସ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସହକାର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର ବିକାଶକୁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିଛନ୍ତି, 30,000 ରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ଭାରତର ଭବିଷ୍ୟତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏକ ଦୃଢ଼ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସ୍ଥାପନ କରିଛି ଏବଂ ଜର୍ମାନୀ ଏହି ଯାତ୍ରାରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶଦାର ହୋଇ ରହିଛି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଆଲୋଚନା କରୁ କହିଥିଲେ ଯେ ଜର୍ମାନୀ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଗ୍ରଗତି କରୁଥିବା ବେଳେ ଭାରତ ଏକ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପରିଣତ ହେବା ଦିଗରେ ସମାନ ଭାବରେ ଅଗ୍ରଗତି କରୁଛି । 'ମେକ୍ ଇନ୍ ଇଣ୍ଡିଆ' ଅଭିଯାନ କରିଆରେ ଭାରତ ଉତ୍ପାଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି । ମୋବାଇଲ୍ ଓ

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଉତ୍ପାଦନରେ ଅଗ୍ରଣୀ, ଦୁଇ ଟକିଆ ଯାନ ଉତ୍ପାଦନରେ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ ଉତ୍ପାଦକ ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଓ ସିମେଣ୍ଟର ଦୃଢ଼ତାୟ ବୃହତ୍ତମ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ପାଲଟିଛି ଦେଖା । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଶ୍ୱ ଉତ୍ପାଦନରେ ଭାରତର ବହୁତ୍ୱକୁ ଲୁଚିକାକୁ ଦର୍ଶାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଚାରି ଟକିଆ ଯାନ ଉତ୍ପାଦନରେ ଭାରତ ତତ୍ତ୍ୱେ ବୃହତ୍ତମ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଦେଶ ଭାବେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି ଏବଂ ଏହାର ସେମିକଣ୍ଡକ୍ଟର ଶିଳ୍ପ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ସଫଳତା ପଥରେ ରହିଛି । ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା, ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ହ୍ରାସ କରିବା, ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରସ୍ତିୟାକୁ ସରଳ କରିବା ଏବଂ ସ୍ଥିର ଶାସନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିବା ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସରକାରୀ ନୀତି ଯୋଗୁଁ ଏହି ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି । ଭୌତିକ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ ଭିତ୍ତିଭୂମିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଅଗ୍ରଗତି କରୁଛି ଏବଂ ଏହାର ଅଭିନବ ଡିଜିଟାଲ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ଏହାର ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପ୍ରଭାବ ରହିଛି ।

ଭାରତ-ଜର୍ମାନୀ ରଣନୈତିକ ଭାଗିଦାରୀ 25 ବର୍ଷ ପୁରୁଣା

ଭାରତ-ଜର୍ମାନୀ ରଣନୈତିକ ଭାଗିଦାରୀ 25 ବର୍ଷର ସହଯୋଗର ପ୍ରତୀକ, ଯଦିଓ ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଐତିହାସିକ ସମ୍ପର୍କ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ରହିଛି । ଭୁ-ରାଜନୀତି, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜର୍ମାନୀ ଭାରତର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶଦାର । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ ଯେ ଜଣେ ଜର୍ମାନ ପଣ୍ଡିତ ଯୁଗୋପରେ ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟାକରଣ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଥିଲେ ଏବଂ ଜର୍ମାନ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଏହି ମହାଦେଶରେ ତାମିଲ ଏବଂ ତେଲୁଗୁ ମୁଦ୍ରଣ ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ

ଜର୍ମାନୀରେ 50,000 ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସମେତ ପ୍ରାୟ 3,00,000 ଭାରତୀୟ ବସବାସ କରୁଛନ୍ତି । ଗତ 3 ରୁ 4 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜର୍ମାନୀର 1800 ରୁ ଅଧିକ କମ୍ପାନି ଭାରତରେ 15 ବିଲିୟନ ଟଙ୍କାର ନିବେଶ କରିଛନ୍ତି । ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧିପାଣି ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରାୟ 34 ବିଲିୟନ ଟଙ୍କାର ରହିଛି ଏବଂ ଏହା ଆଗକୁ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ସେ ପୂର୍ବରୁ ଭାରତରେ ଥିବା ଜର୍ମାନୀ କଂପାନିଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କ ନିବେଶ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ବଜାରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ । ଭାରତର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଯୋଡ଼ିହେବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ହିଁ ଆଦର୍ଶ ସମୟ ବୋଲି ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ଯାହା ଭାରତର ଗତିଶୀଳତାକୁ ସଠିକ୍ତା, ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜର୍ମାନୀର ଦକ୍ଷତା ସହିତ ଯୋଡ଼ିଥାଏ । ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଭାରତ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ସଭ୍ୟତା ଭାବରେ ସର୍ବଦା ବୈଶ୍ୱିକ ଭାଗିଦାରୀକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଆସିଛି ଏବଂ ବିଶ୍ୱପାଇଁ ଏକ ସମୃଦ୍ଧ ଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ମାଣରେ ସାମିଲ ହେବା ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଛି ।

ବ୍ରାଜିଲରେ ଜି-20 ଶିଖର ସମ୍ମିଳନୀରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ

କ୍ଷୁଧା ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ

ସହକାର ଉଦୟ ଟିମ୍

ଭାରତ ଏକ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ସମ୍ପର୍କରେ ସହ 250 ନିୟୁତ ଲୋକଙ୍କୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟରୁ ଦାହାର କରିଛି ଏବଂ 800 ନିୟୁତ ନାଗରିକଙ୍କୁ ମାରଣଶୀଳ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ 550 ନିୟୁତ ଭାରତୀୟ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୀମା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି ଏବଂ 70 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସର 6 ନିୟୁତ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାରଣଶୀଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୀମା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ବ୍ରାଜିଲର ରିଓ ଡି ଜେନେରିଓରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଜି-20 ଶିଖର ସମ୍ମିଳନୀର ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ କ୍ଷୁଧା ଏବଂ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରୟାସ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । କ୍ଷୁଧା ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବିରୋଧରେ ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ମେଣ୍ଟ ଗଠନ ପାଇଁ ବ୍ରାଜିଲର ପଦକ୍ଷେପକୁ ସେ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇବା ସହ ଗ୍ଲୋବାଲ ସାଉଥର ଚିନ୍ତାକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ।

■ ସରକାର 80 କୋଟି ଲୋକଙ୍କୁ ମାରଣଶୀଳ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ବଣ୍ଟନ କରୁଛନ୍ତି

■ ସର୍ବବୃହତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୀମା ଯୋଜନାରେ 55 କୋଟି ଭାରତୀୟ ଉପକୃତ

ଜୀବନରେ ଭରତ ଆଣିବା ପାଇଁ ଲୋକାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଜି-20 ଶିଖର ସମ୍ମିଳନୀ ରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଜନ-କେନ୍ଦ୍ରିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ରାଜିଲର ନେତୃତ୍ୱରେ ଜାରି ରହିଛି ବୋଲି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ନିରନ୍ତର ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ସେ ସରୋଷ ବ୍ୟକ୍ତ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଭାରତ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ସାଉଥର ଆକାଂକ୍ଷା ସହିତ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ସମଗ୍ର ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ମହିଳା ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ବିକାଶ ଏବଂ ଯୁବ ସଶକ୍ତୀକରଣକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇଛି । ଭାରତ ମହିଳାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ବିକାଶକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା, କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷେତ୍ରର 300 ନିୟୁତରୁ ଅଧିକ ମହିଳା ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହ ଯୋଡ଼ିବା ଏବଂ ରଣ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦିଗରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଗ୍ରଗତି କରିଛି । ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ ଫସଲ ବୀମା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ 40 ନିୟୁତରୁ ଅଧିକ କୃଷକ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ 110 ନିୟୁତ କୃଷକ କିଷାନ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ 40 ବିଲିୟନ ଡଲାରରୁ ଅଧିକ ସହାୟତା ପାଇଛନ୍ତି । ଏହାବ୍ୟତୀତ କୃଷକମାନେ ମୋଟ 300 ବିଲିୟନ ଡଲାରର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ରଣ ପାଇଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ଭାରତ କେବଳ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପଣା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରୁନାହିଁ ବରଂ ପୋଷଣ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେଉଛି । ସକ୍ଷମ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ଓ ପୋଷଣ

2.0 ଅଭିଯାନ ଭଳି ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତ ମହିଳା, ନବଜାତ ଶିଶୁ, 6 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଶିଶୁ ଏବଂ କିଶୋରୀମାନଙ୍କ ପୋଷଣରେ ଉନ୍ନତି କରୁଛି । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍କୁଲ ପିଲାଙ୍କ ପୋଷଣ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ବିଶ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ଯୋଗଦାନ ଦେଉଛି, ମାଲାଇ, କାମ୍ବୁଆ ଏବଂ ଜିମ୍ବାୱେକୁ ମାନବିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ବୋଲି ବିଶ୍ୱ ମଞ୍ଚକୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ।

ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟତାକୁ ସହଜ କରିଛି । ଆକାଂକ୍ଷୀ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଲୁକ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତ ସମାଜର ସବୁଠାରୁ ଦୁର୍ବଳ ଏବଂ ଅବହେଳିତ ବର୍ଗକୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ମଡେଲ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ।

ବୈବିକ ଚାଷ ସହ ନୂତନ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ଭାରତ କେବଳ ବୈବିକ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ଚାଷକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଉନାହିଁ ବରଂ ନୂତନ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି । ବିଶେଷ କରି ଶ୍ରୀ ଅନ (ମୋଟା ଶସ୍ୟ)ର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଶ ଘାଘା କୃଷି, ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା, ପୋଷଣ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପଣା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛି । ଭାରତରେ 2000 ରୁ ଅଧିକ ଜଳବାୟୁ ପ୍ରତିରୋଧୀ ଫସଲ ପ୍ରଜାତି ବିକଶିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ 'ଡିଜିଟାଲ୍ କୃଷି ମିଶନ' ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଭାରତର ଡିଜିଟାଲ୍ ସାର୍ବଜନୀନ ଡିଜିଟାଲ୍ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ

♦ ♦ ♦

ଧର୍ମାନ୍ତର ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡାଙ୍କ ଭୂମିକା ଅତୁଳନୀୟ

ସହକାର ଉଦୟ ଟିମ୍

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସରକାର ଗତ ଏକ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀ ଗୌରବକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଦିଗରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଗ୍ରଗତି କରିଛନ୍ତି, ନିଜ୍ଞାପାଦକୁ ପାଖାପାଖି ଉଲ୍ଲେବ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିକାଶରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଏବଂ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ବିଭ୍ରାତ କରିଛି ।

ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡାଙ୍କ 150ତମ ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ବାବୁରା ପାର୍କରେ

■ ରାଷ୍ଟ୍ର ଜେଲରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଇଂଲଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱର ପାଲଟିଛନ୍ତି ଜାତୀୟ ନାୟକ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା

■ ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ଜଳ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜମିର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ସେ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିଥିଲେ

ତାଙ୍କ ଭବ୍ୟ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଉଦ୍ଘାଟନ ଅବସରରେ କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଏହି ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି। ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀ 2021 ରେ ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡାଙ୍କ ଜୟନ୍ତୀକୁ 'ଆଦିବାସୀ ଗୌରବ ଦିବସ' ଭାବେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ। ଆଦିବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜଳ, ଜଙ୍ଗଲ

ଓ ଜମି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା ହିଁ ବିଶ୍ୱାସକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କର 150ତମ ଜୟନ୍ତୀ ଉପଲକ୍ଷେ ସରକାର ଆସନ୍ତା ଏକ ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ନଭେମ୍ବର 15, 2025 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 'ଆଦିବାସୀ ଗୌରବ ବର୍ଷ' ଭାବେ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି।

ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡାଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନୀ ଅବସରରେ ସରକାର ସଫେଇକକା ଖାନ ଛକକୁ 'ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା ଛକ' ନାମରେ ନାମିତ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଶାହ କହିଥିଲେ ଯେ, ପୂର୍ବ ସରକାର ସମୟରେ ଆଦିବାସୀ ବିକାଶ ପାଇଁ ବଜେଟ୍ ମାତ୍ର 28,000 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ 2024-25 ବଜେଟ୍ ପାଇଁ ଏହାକୁ 1,33,000 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରାମ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ 26,428 ଟି ଆଦିବାସୀ ଗ୍ରାମରେ ସମସ୍ତ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ବୋଲି ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପାଠଶାଳା ସମୟରେ 97 ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ 708 ଟି ଏକଲବ୍ୟ ଆଦର୍ଶ ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ଶ୍ରୀ ଶାହ କହିଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବକ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀ (ପିଭିଜି)ଙ୍କ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭଲଟି ଆଣିବା ପାଇଁ ସରକାର 'ପିଏମ୍ ପିଭିଜି ବିକାଶ ମିଶନ' ଅଧୀନରେ 15,000 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଶ୍ୟକ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନତ ଗ୍ରାମ ଅଭିଯାନ ଅଧୀନରେ 63,000 ଗ୍ରାମର ବିକାଶ କରାଯାଉଛି ।

ଜଳ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜମିର ମୂଳ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପୁନରୁଦ୍ଧାର

କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶାହ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା ଜଳ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜମିର ମୂଳ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରି ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ସବୁକିଛି ବୋଲି ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ମତ୍ୟପାନ, ଶୋଷଣକାରୀ ଜମିଦାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନକୁ ବିରୋଧ କରି ସମାଜରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ସେ ନିଜ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସଂସ୍କୃତିର ରକ୍ଷକ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ମାତ୍ର 25 ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦେଶକୁ ଜୀବନର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଏହାକୁ କିପରି ବଞ୍ଚିବା ଉଚିତ ତାହା ଶିଖାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତାର ଅନ୍ୟତମ ମହାନ ନାୟକ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଶାହ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ଅଳ୍ପ ବୟସରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ସମୟରେ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିରୋଧରେ ଦୃଢ଼ତାର ସହ ଠିଆ ହୋଇ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସାହସ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସଂକଳ୍ପ ଓ ସାହସିକତା ଶେଷରେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଜାତୀୟ ନାୟକରେ ପରିଣତ କରିଥିଲା, ଯାହାର ପ୍ରଭାବ ରାଷ୍ଟ୍ର ଜେଲରୁ ଜଳଖିଆ ରାଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପିଥିଲା । ସମାଜ ସଂସ୍କାର, ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ଓ

ସ୍ୱାଧୀନତା, ଆଦିବାସୀ ସଂସ୍କୃତିର ସୁରକ୍ଷା ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ କଲା 'ଧର୍ତ୍ତ ଆବା'

ଶ୍ରୀ ଶାହ କହିଥିଲେ ଯେ ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ବୁଝି ଉଠିବା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ପ୍ରଥମଟି ଆଦିବାସୀ ସଂସ୍କୃତିର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ସମର୍ପଣ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିବା ବେଳେ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ନିଜ ମାତୃଭୂମିର ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସବୁକିଛି ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ଗଭୀର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ନୀତି ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ଦେଖାଇଛନ୍ତି ଯେ କିପରି ଓ କାହା ପାଇଁ ବଞ୍ଚିବା ଉଚିତ । ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଥିଲା ଦେଶ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିବା ଓ ମରିବା ପାଇଁ ନିରନ୍ତର ସ୍ମୃତିଚାରଣ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ସେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତାର ଅନ୍ୟତମ ମହାନ ନାୟକ ଭାବରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର 25 ବର୍ଷ ବୟସରେ ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିପ୍ଳବ କରି ଆଦିବାସୀଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପ୍ରତି କେବଳ ଭାରତ ନୁହେଁ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ଏକ ଐତିହ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ଯାହା 150 ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରିଚାଲିଛି । ତାଙ୍କର ଏହି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାହାଣୀ, ତାଙ୍କ ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ, ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ଭାରତର ଲୋକମାନେ ସର୍ବଦା ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବେ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ସୈନିକଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ଦେଶର ପରିଚୟ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇବେ । ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜ ଜୀବନକୁ ବାଜି ଲଗାଇ ନିଜ ମାତୃଭୂମି ସଂସ୍କୃତିର ସୁରକ୍ଷା କରିବା ତାଙ୍କ ବୀରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଭାରତବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ସାଜିବ । କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସାରା ଦେଶରେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଆଦିବାସୀମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବେଳେ ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ଏହି ବୀରମାନଙ୍କୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସରକାର 200 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଆଦିବାସୀ ବୀରମାନଙ୍କୁ ସମର୍ପିତ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଐତିହ୍ୟର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ରାଷ୍ଟ୍ରର ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡା ସଂଗ୍ରହାଳୟ, ଜବଲପୁରର ଶଙ୍କର ଶାହା ଓ ରଘୁନାଥ ଶାହା ସଂଗ୍ରହାଳୟ ଏବଂ ଛିନ୍ନିଶାହାର ଆଦିବାସୀ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ସମେତ ତିନୋଟି ସଂଗ୍ରହାଳୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ 2026 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି ।

ଧର୍ମାନ୍ତର ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଭଗବାନ ବିର୍ସା ମୁଣ୍ଡାଙ୍କ ଅବଦାନ ପାଇଁ ସମଗ୍ର ଦେଶ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ସର୍ବଦା କୃତଜ୍ଞ ରହିବ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଶାହ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ।

♦ ♦ ♦

ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଗ୍ରାମୀଣ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ତିସିବିର ଦୃଢ଼ ଭୂମିକା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ

ସହକାର ଉଦୟ ତିମ୍

ଭାରତ ଭଳି ଏକ ବିଶାଳ ଦେଶରେ ଏନଏଏଫଏସସିଡି ପ୍ରାୟ 13 କୋଟି କୃଷକଙ୍କୁ ବିନା ଅସୁବିଧାରେ ସ୍ୱଚ୍ଛକାଳୀନ କୃଷି ରଣ ପ୍ରଦାନ କରି କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂଆ ଜୀବନ ଦେଇଛି। ଯେକୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନର ହାରକ ଜୟନ୍ତୀ ଦୁଇଟି ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିଥାଏ: ପ୍ରଥମ, ଗତ 60 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଅବଦାନ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ, ଏହାର ଭୁଲକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ସୁଧାରିବା। ପ୍ରାଥମିକ କୃଷି ରଣ ସମିତି (ପିଏସିଏସ), ଜିଲ୍ଲା ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଡିସିବି) ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଏସସିବି)ର ତ୍ରିସରାୟ ଢାଞ୍ଚା ବିନା ଭାରତର କୃଷକ ସମୁଦାୟ, କୃଷକ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ସ୍ୱାଧୀନତା ପର ଠାରୁ 75 ବର୍ଷର ଯାତ୍ରାକୁ ସଫଳତାର ସହ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥାନ୍ତେ।

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ଭାରତ ମଣ୍ଡପମ୍ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଜାତୀୟ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କଲିମିଟେଡ୍ (ଏନଏଏଫଏସସିଡି)ର ହାରକ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବରେ କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଉପରୋକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି। ଗ୍ରାମୀଣ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଆରସିବି)ର ଜାତୀୟ ବୈଠକରେ ଯୋଗଦେଇ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ କେବଳ ସ୍ୱଚ୍ଛକାଳୀନ କୃଷି ରଣ ପରିଚାଳନା ନୁହେଁ ବରଂ ସାମୂହିକ ଚାଷ, ଜଳ ପରିଚାଳନା ଏବଂ କୃଷିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାରେ ଜିଲ୍ଲା ଓ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ପିଏସିଏସ ସହିତ ଏହି ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ସାମଗ୍ରୀ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆରମ୍ଭ କରି ଗ୍ରାମୀଣ ଉତ୍ପାଦନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ କିଛି ପରିଚାଳନା କରି ଗାଁକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଏସସିବିଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ତରର ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ତିସିବି ସହ ଜଡ଼ିତ ସମସ୍ତ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଏହି ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକରେ ମିଶ୍ରଣ କରାଯାଏ, ତେବେ କମ୍ ମୂଲ୍ୟର ଜମା ଆପେ ଆପେ 20% ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ। ପଞ୍ଜରେ ଲାଭ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ରଣ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ।

- ଏନଏଏଫଏସସିଡି 13 କୋଟି କୃଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱଚ୍ଛକାଳୀନ କୃଷି ରଣ ସହକରେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇଥାଏ
- ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଆରସିବିର ଜାତୀୟ ବୈଠକ ଏନଏଏଫଏସସିଡି ର ହାରକ ଜୟନ୍ତୀରେ ଯୋଗ ଦେଲେ

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଭାରତ 'ସହକାର ସେ ସମୃଦ୍ଧି' ଦିଗରେ ଅଗ୍ରଗତି କରୁଛି ଏବଂ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ।

ଭାରତରେ ଶ୍ୱେତ ବିପ୍ଳବ ପ୍ରକୃତରେ ଅମୂଲ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହାର କାରବାର ବର୍ତ୍ତମାନ 80,000 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଛି, ଯାହା ସମସ୍ତ ତିସିବି ମାଧ୍ୟମରେ ସହକ ହୋଇଛି ବୋଲି କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ତିସିବି ସେମାନଙ୍କର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସକୁ ସୁଦୃଢ଼ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଏହି ମଡେଲ କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ। ଏସସିବି ଗୁଡ଼ିକର ଲାଭ ପ୍ରାୟ 2400 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ବେଳେ ତିସିବିଗୁଡ଼ିକ 1881 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିବା ଦର୍ଶାଇ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କ୍ରିଷ୍ଣନ ପାଲ ଗୁଜର, ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ମୋହେରା ଏବଂ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ସଚିବଙ୍କ ସମେତ ଅନେକ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ।

କୃଷି ରଣ ଖାତା ପରିଚାଳନା କରୁଛି ଏନଏଏଫଏସସିଡି

1964 ମସିହାରେ ଡ. ରାଜଗିଲ ଏବଂ ମଗନଭାଇ ପଟେଲଙ୍କ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିରେ ସ୍ଥାପିତ ଏନଏଏଫଏସସିଡି ସମଗ୍ର ଭାରତରେ ଜିଲ୍ଲା ଓ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଓ ସମର୍ଥନ କରିବାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି। ଏହା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯିଏ କି ରାଜ୍ୟ ଓ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ତଥା ହଜାର ହଜାର ପିଏସିଏସ ପାଇଁ 100 ଟି ପ୍ରମୁଖ ମାନବସ୍ଥ ଉପରେ ଅଧିକୃତ ତଥ୍ୟ ରଖୁଛି। ଏହି ତଥ୍ୟ ଦେଖି ପାଇଁ କୃଷି ରଣ ଢାଞ୍ଚା ଗଠନରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଏହା 99.72% ସଠିକ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ। ସମବାୟ ରଣ, ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆହ୍ୱାନର ସମାଧାନ ପାଇଁ ରଣନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଏନଏଏଫଏସସିଡି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା।

ପିଏସିଏସ ଓ ତିସିବି କୁ ମିଳିଲା ରତ୍ନ ପୁରସ୍କାର

ଭାରତ ମଣ୍ଡପରେ ଏନଏଏଫଏସସିଡି ର ହାରକ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବରେ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିବା ଏସସିବି, ଜିଲ୍ଲା

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଡିସିସିବି) ଏବଂ ପିଏସିଏସକୁ କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିଥିଲେ। ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଯେ ପିଏସିଏସ ଯୋଜନାରେ ଚେନ୍ନାଇରେ ସଜିତ ହେଉଛି, ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଶାସନିକ ସ୍ୱଚ୍ଛତାର ଅଭାବ ଥିଲା । ତେବେ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଗଠନ ହେବା ପରେ ସରକାର ପିଏସିଏସ ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଥିଲେ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରିକ କରିଥିଲା । କେବଳ ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କୁ ସହଯୋଗରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଉନାହିଁ ବରଂ ପିଏସିଏସର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ସେମାନଙ୍କର ଭାଗିଦାରୀ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଉଛି ବୋଲି ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ।

ଏସସିସିର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସଂସ୍ଥା ଏନଏଏଫଏସସିସିସି ର ୦୦ତମ ବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଆୟୋଜିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ଆଗସିବିର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସହଯୋଗର ଭାବନାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ରାଁ ଉତ୍ତର ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟାକୁ ପିଏସିଏସ ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଧାନ କରିବା, ଜିଲ୍ଲା ସମସ୍ୟାକୁ ସମବାୟ ସମାଧାନ ସହ ସମାଧାନ କରିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଏସସିସି ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳନା କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ କହିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ, କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ଲାଭର ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୂଳ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ପିଏସିଏସ ଏବଂ ଡିସିସିସିରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଭୟ ଡିସିସି ଏବଂ ଏସସିସିର ପରିଚାଳନାରେ ଅଧିକ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏନଏଏଫଏସସିସିସିରେ 34 ଟି ଏସସିସି, 352 ଟି ଡିସିସି ଏବଂ 105,000 ପିଏସିଏସ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ 65,000 ପିଏସିଏସ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ ଏକାଠି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉପରେ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ।

ଏସସିସି ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ଏହାର ପ୍ରଶାସନିକ ବୋର୍ଡ ଅଧକ୍ଷ ବିଦ୍ୟାଧର ଅନନ୍ତର ସମ୍ମାନିତ କରିଥିଲେ । କେଉଁକ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏହାର ସିଇଓ ଜୋର୍ଜି ଏମ୍ ରାଜେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିବା ବେଳେ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କର ଏମ୍ପି ପି ଲୋଚାନାଥନ୍ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲେ । ଗୋଆ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କର ଅଧକ୍ଷ ଉଲ୍ଲାସ ବି ପଲ ଦେଶାୟ

ଏନଏଏଫଏସସିସିସି ର ଦେଶବ୍ୟାପୀ ନେତୃତ୍ୱ

- ଏନଏଏଫଏସସିସିସି ର 34 ଟି ଏସସିସି ଓ 352 ଟି ଡିସିସି ରହିଛି
- ଏହାବ୍ୟତୀତ 1,05,000 ପିଏସିଏସ ରହିଥିବା ବେଳେ ଏବେ ପ୍ରାୟ 65,000 ସକ୍ରିୟ ଅଛନ୍ତି
- ଜିଲ୍ଲା ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ମୋଟ 4,33,000 କୋଟି ଟଙ୍କା, ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କରେ 2,42,000 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା ରହିଛି
- ଆଗାମୀ 5 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶର ଆଉ 80 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଜିଲ୍ଲା ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ସରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି ।

ଏବଂ ସିଇଓ ଅନନ୍ତ ଏମ ଚୋତନକରଙ୍କୁ ଏହି ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଆନ୍ତ୍ରପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ପୁରସ୍କାର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀନାଥ ରେଞ୍ଜୀ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କର ଅଧକ୍ଷ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ୟାମ ଏବଂ ସିଇଓ ଶରଞ୍ଜନ ମନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅଜୟଭାଇ ପଟେଲ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲେ । ମିଜୋରାମ ସମବାୟ ଆପେକ୍ସ ବ୍ୟାଙ୍କ, ସିବିମ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ଆପେକ୍ସ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଗତ ମିଳିଛି । ଡିସିସିସି ବର୍ଗରେ କ୍ରିଷ୍ଣା ଡିସିସିସି ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଗାଡ଼ାଞ୍ଜଲି ଶର୍ମା ଓ ସିଇଓ ଶ୍ୟାମ ମନୋହରଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହି ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସତ୍ୟବା ଡିସିସିସି ପାଇଁ ଅଧକ୍ଷ ନୀତିନ ପାଟିଲ ଏବଂ ସିଇଓ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସର୍ବଲେ ଏହି ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ବିଜେତା ଡିସିସିସି ମଧ୍ୟରେ ସୁରତ

ଡିସିସିସି, କରିମନଗର ଡିସିସିସି ଏବଂ ଆକୋଲା ଡିସିସିସି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଦୁଗ୍ଧ ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ମାଧ୍ୟମରେ ସଶକ୍ତ ମହିଳା, ସମୃଦ୍ଧ ଗ୍ରାମ

ସହକାର ଉଦୟ ତିମ୍

ହାରାହାରି ମୁଣ୍ଡପିଛା ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନରେ ଭାରତ ବିଶ୍ୱରେ ଅଗ୍ରଣୀ, ଯାହା ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା । ଯେତେବେଳେ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମେ ଦୁଗ୍ଧ ଚାଷ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ କେହି ପୂର୍ବାନୁମାନ କରିନଥିଲେ ଯେ ଅମୁଲ 60,000 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ବିଶାଳ ନେତୃତ୍ୱରେ ପରିଣତ ହେବ । ଗୁଜରାଟର ସାବରକଣ୍ଠ ଜିଲ୍ଲାର ହିମ୍ମତନଗରଠାରେ 800 ଟନ୍ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ପଶୁ ଖାଦ୍ୟ କାରଖାନାର ଉଦ୍ଘାଟନ ଅବସରରେ କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଏହି ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ସମବାୟ ଦୁଗ୍ଧ ଆନ୍ଦୋଳନ କେବଳ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କରିନାହିଁ ବରଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସମୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଉନ୍ନତ ପୋଷଣ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଛି ବୋଲି ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ସାବରକଣ୍ଠ ତାଏରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଆକାରରେ ବୁଣା ଯାଇଥିବା ବିହନ ଆଜି ଏକ ବରଗଛରେ ପରିଣତ ହୋଇ 350,000 ରୁ ଅଧିକ ପରିବାରକୁ ଜୀବିକା ଯୋଗାଇଛି । ପଶୁପାଳନ ସହ ଜଡ଼ିତ ମହିଳାମାନେ ଏବେ ସାବରକଣ୍ଠ ତାଏରୀ ଏବଂ ଏହାର ଦୁଗ୍ଧ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଗୁଁ ସମ୍ମାନର ସହ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଶାହ ଏହି ସଫଳତାର ଶ୍ରେୟ ଅମୁଲ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଶ୍ୱେତ ବିପ୍ଳବକୁ ଦେଇଛନ୍ତି ।

- ପ୍ରାକୃତିକ କୃଷି ଭାରତୀୟ କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ 10 ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିଶ୍ୱ ବଜାର ଖୋଲିବାକୁ ଯାଉଛି, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ସମୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ
- ଶବର ତାଏରୀ ପକ୍ଷରୁ ଶିଳାନ୍ୟାସ କରାଯାଇଥିବା ଶିଳାନ୍ୟାସ ଏକ ବୃହତ ପଦକ୍ଷେପରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି, ଯାହା 350,000 ରୁ ଅଧିକ ପରିବାରକୁ ଜୀବିକା ପ୍ରଦାନ କରିଛି
- ଏନସିଓଏଲ ଏବଂ ଏନସିଇଏଲ ରୁ ତାଷୀକୁ ଲାଭଜନକ ମୂଲ୍ୟ ମିଳିବ

ସାବରକଣ୍ଠରେ ଗୋଖାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ

କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ଗୋରୁମାନଙ୍କୁ ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଶବର ତାଏରୀ ପାଖାପାଖି 210 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏକ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ପଶୁ ଖାଦ୍ୟ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରିଛି । ଏହି ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ସୁବିଧା କେବଳ ସାବରକଣ୍ଠ ଓ ଅଗଲିଲିର ତାଷୀଙ୍କ ଗୋଖାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବ ନାହିଁ ବରଂ ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ସୂଯୋଗ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ଶ୍ରୀ ଶାହ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ 1967 ମସିହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ପରଠାରୁ ଶବର ତାଏରୀ 2050 ଟନ୍ ପଶୁ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାର କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିଛି । 1970 ମସିହାରେ ଭାରତରେ ଦୁଗ୍ଧ ବ୍ୟବହାର ବାର୍ଷିକ ମାତ୍ର 40 କେଜି ଥିବା ବେଳେ 2023 ବେଳକୁ ଏହା 167 କିଲୋଗ୍ରାମକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ବୋଲି ସେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

କୃଷକ ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରାକୃତିକ ଚାଷ

ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଚାଷ କୁ ଆପଣାଇବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଏହା ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେମାନଙ୍କ ସମୃଦ୍ଧିର ଚାବିକାଟି ହେବ । ପ୍ରାକୃତିକ ଚାଷ କର୍ମଚ, ଡାକ୍ତରବିଧି ଓ ଉଚ୍ଚ ରକ୍ଷାପାତ୍ର ଭଳି ରୋଗର ପ୍ରକୋପ କୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଫେଣର ନାଗରିକ ଏବଂ ବିଶ୍ୱପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ହେବ ବୋଲି ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଶାହ କହିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରାକୃତିକ ଚାଷ ସରଳ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ସମାଜର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଆୟରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଉନ୍ନତି ହେବା ସହିତ ପୋଷଣ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରିବ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଶବର ତାଏରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ବରଗଛ ପରି 350,000 ରୁ ଅଧିକ

ପରିବାରର ଜୀବିକାରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ସବର ତାଏରୀ ଓ ଏହାର ଦୁଗ୍ଧ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଗୁଁ ପଶୁପାଳନ ସହ ଜଡ଼ିତ ମହିଳାମାନେ ସମ୍ମାନର ସହ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ସଫଳତା ପାଇଁ ସେ ଅମୁଲ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଶ୍ୱେତ ବିପ୍ଳବକୁ ଶ୍ରେୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

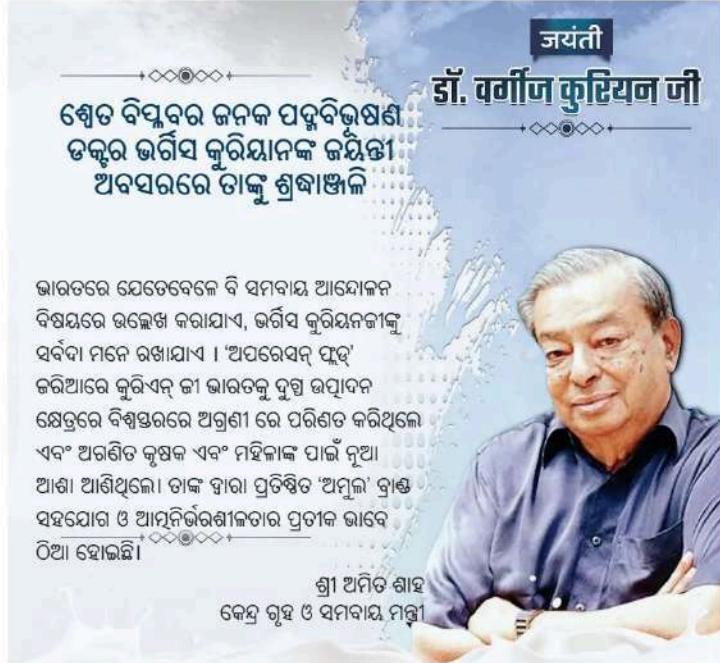
ଡ. ଭର୍ତ୍ତିସ କୁରିଆନ୍: ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିପ୍ଳବର ଜନକ

ସହକାର ଉଦୟ ଟିମ୍

ଡକ୍ଟର ଭର୍ତ୍ତିସ କୁରିଆନ୍ଙ୍କୁ ଭାରତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିପ୍ଳବର ଜନକ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । 1965 ରୁ 1998 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାତୀୟ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ବୋର୍ଡର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରୟାସ ଫଳରେ 1970 ସୁଦ୍ଧା ଭାରତର ସମସ୍ତ ଲୋକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଖାର ପାଇବା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଜନସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଖାର ଆଭାବ ଥିଲା । ତେବେ ଡକ୍ଟର କୁରିଆନ୍ଙ୍କ ଦୂରଦର୍ଶୀ ନେତୃତ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିପ୍ଳବ ଦେଖିବାକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନରେ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଗ୍ଧ ଶିଳ୍ପରେ ତାଙ୍କର ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ପାଇଁ ଡକ୍ଟର କୁରିଆନ୍ଙ୍କୁ 2001 ରେ ଆଇସିଏ ଦ୍ବାରା ରୋଚତେଲ ପାଇଓନିୟର୍ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

'ମିଳ ମ୍ୟାନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ' ନାମରେ ପରିଚିତ ଡକ୍ଟର ଭର୍ତ୍ତିସ କୁରିଆନ୍ 1921 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 26 ତାରିଖରେ କେରଳରେ ଜଣେ ସିଭିଲ ସର୍ଜନ୍ ଥିବା ପିତାଙ୍କ ଘରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତେନ୍ତାଇର ଜିଲ୍ଲା ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜରୁ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିବା ପରେ ସେ କାମସେବପୁରର ଚିକିତ୍ସାରେ କିଛି ସମୟ କାମ କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭାରତ ସରକାର ତାଙ୍କୁ ଦୁଗ୍ଧ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହାସେ ଇଣ୍ଡୋଆଲ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଆନିମାଲ ପଶୁପାଳନ ଏବଂ ଦୁଗ୍ଧ ପାଳନରେ ଶେଷ କରିଥିଲେ । 1948 ମସିହାରେ ସେ ମିଟିଗାନ୍ ଷ୍ଟେଟ୍ ୟୁନିଭର୍ସିଟିରୁ ମେଡିକାଲ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ଡକ୍ଟର କୁରିଆନ୍ ଦୁଗ୍ଧ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଅନେକ ଉଦ୍ଭାବନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଭାରତରେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନରେ ଏକ ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଥିଲା । ଦୁଗ୍ଧ ଷ୍ଟେଟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଅପରେସନ୍ ଫୁର୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । 1998 ବେଳକୁ ଭାରତ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାକୁ ପକ୍ଷରେ ପକାଇ ବିଶ୍ୱର ଶୀର୍ଷ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିପ୍ଳବର ସ୍ଥାପକ ଭାବରେ ସେ ଅମୂଲ୍ୟ, ତିସିଏଏଏଏଏଫ୍, ଆରଆରଏଏଏଏଏଏ ଏବଂ ଏନଡିଡିଏ ସମେତ ପ୍ରାୟ 30 ଟି ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । 1965 ରେ ଲାଲ ବାହାଦୁର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଡକ୍ଟର କୁରିଆନ୍ଙ୍କୁ ଜାତୀୟ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ବୋର୍ଡର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ପଦ୍ମବିଭୂଷଣ, ପଦ୍ମଭୂଷଣ, ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଏବଂ ରାମନ ମାଗାସେସ୍ ପୁରସ୍କାର ସମେତ ଅନେକ ସମ୍ମାନଜନକ

ଡକ୍ଟର କୁରିଆନ୍ଙ୍କ ମିଳିଛି ପ୍ରଶଂସା

- ଡକ୍ଟର କୁରିଆନ୍ 1963 ମସିହାରେ ରମନ ମାଗାସେସ୍ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ
- ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପୁରସ୍କାର 1965 ମସିହାରେ ଭାରତ ସରକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ
- 1966 ମସିହାରେ ତାଙ୍କୁ ପଦ୍ମଭୂଷଣ ପୁରସ୍କାରରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା
- 1986 ରେ କୁରିଆନ୍ଙ୍କୁ କୃଷି ରତ୍ନ ପୁରସ୍କାରରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା

ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ଡକ୍ଟର ଭର୍ତ୍ତିସ କୁରିଆନ୍ଙ୍କର 2012 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 9 ତାରିଖରେ 90 ବର୍ଷ ବୟସରେ ଗୁଜରାଟରେ ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଅବଦାନକୁ ସମ୍ମାନ ରଖାଇ ତାଙ୍କ ଜୟନ୍ତୀ, ନଭେମ୍ବର 26 କୁ ଭାରତରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜାତୀୟ ଦୁଗ୍ଧ ଦିବସ ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । କୁରିଆନ୍ ଭାରତର ସର୍ବବୃହତ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ଅମୂଲର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଅମୂଲର ପରିଚାଳନା ମଡେଲ ଆଧାରରେ ଜାତୀୟ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ବୋର୍ଡ (ଏନଡିଡିଏ) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ 1970 ମସିହାରେ ଅପରେସନ୍ ଫୁର୍ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ

ଦୁଗ୍ଧ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା ।

ସମବାୟ କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ଡକ୍ଟର ଯୁଏସ ଅବସ୍ଥିଙ୍କୁ ମିଳିଲା ରୋତଡେଲ ପାଇନିଅସ ପୁରସ୍କାର

ସହକାର ଉଦୟ ଟିମ୍

ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର ଅଗ୍ରଣୀ ସାର ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଡ. ଉଦୟ ଶଙ୍କର ଅବସ୍ଥିଙ୍କୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସମ୍ମାନରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଛି। ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସହଯୋଗ ମେଣ୍ଡ (ଆଇସିଏସ୍) ଦ୍ଵାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଗ୍ଲୋବାଲ କୋଅପରେଟିଭ୍ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସେ ରୋତଡେଲ ପାଇନିଅସ ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମ୍ମାନଜନକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାରେ ତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥି ହେଉଛନ୍ତି ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାରତୀୟ। ତାଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିପ୍ଳବ ଓ ଅପ୍ତଜ୍ଞ ଜନକ ଡକ୍ଟର ଭିକ୍ଟିସ୍ କୁରିୟନଙ୍କୁ 2001 ରେ ଏହି ପୁରସ୍କାରରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା । 2000 ମସିହାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ରୋତଡେଲ୍ ପାଇନିଅସ ଆଞ୍ଚଳିକ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ କିମ୍ବା ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ମାନ୍ୟତା ଦେଇଥାଏ ଯେଉଁମାନେ ଅଭିନବ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଭାବରେ ସମବାୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ଦେଇଛନ୍ତି, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵୟମ୍ପାୟକୁ ଉପକୃତ କରିଥାଏ । ସମ୍ମିଳନୀରେ ଭଣ୍ଡିଆ ପ୍ୟାଭିଲିୟନ୍ ରେ ଆଇସିଏସ୍ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଇଫକୋ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଆଇସିଏସ୍ ର ମିଳିତ ଆୟୋଜନରେ ଆୟୋଜିତ ଗ୍ଲୋବାଲ କୋଅପରେଟିଭ୍ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଆଇସିଏସ୍ ସଭାପତି ଏରିଏଲ ଗୁଆର୍ଡୋ ତତ୍କାଳୀନ ଯୁଏସ ଅବସ୍ଥିଙ୍କୁ ରୋତଡେଲ୍ ପାଇନିଅସ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ତତ୍କାଳୀନ 1976 ମସିହାରେ ଇଫକୋରେ ଜଣେ କେମିକାଲ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଭାବରେ ନିଜର କ୍ୟାରିୟର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ମଧ୍ୟରେ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା 292% ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ବେଳେ ଏହାର ନେଟ୍ ସମ୍ପତ୍ତି 688% ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି। ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ଵରେ ଇଫକୋ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟିକ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ବିସ୍ତାର କରି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରୀ ନାନୋ ସାର ବିକଶିତ କରିଥିଲା । ଏହି ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ଇଫକୋର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଡ. ଉଦୟ ଶଙ୍କର ଅବସ୍ଥି ଏହି ସମ୍ମାନ ପାଇଁ ଖୁସି ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ସହ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ 'ସହକାର ସେ ସମୃଦ୍ଧି' ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ସହିତ ସହ କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ଇଫକୋର ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ଅବଦାନକୁ ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ। ବିଶେଷ କରି ନାନୋ ଡିଏପି

ଇଫକୋର ସଫଳତା

- 44 ଲକ୍ଷ ବୋତଲ ନାନୋ ଡିଏପି ତରଳ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ 2.06 କୋଟି ବୋତଲ ନାନୋ ଯୁରିଆ ବିକ୍ରି ସହିତ ଇଫକୋ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ମାଇଲ୍ସ୍ଟୁଣ୍ଡ ହାସଲ କରିଛି ।
- କୃଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସାରର ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଇଫକୋ 80,000 ଆଞ୍ଚଳିକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଆୟୋଜନ କରିବା ସହ 80,000 ରୁ ଅଧିକ କୃଷକ ଏବଂ 1500 ଗ୍ରାମୀଣ ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ଡାକିମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।
- ଇଫକୋର ମୋଟ ସାର ଉତ୍ପାଦନ 88.95 ଲକ୍ଷ ଟନରେ ପହଞ୍ଚିଛି, ଯେଉଁଥିରେ 45.85 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ଯୁରିଆ ଏବଂ 40.10 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ଏନପିକେ, ଡିଏପି, ଡବ୍ଲୁଏସଏଫ ଏବଂ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସାର ରହିଛି ।
- ଗତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଘରୋଇ ଓ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ 112.26 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବାରୁ ଉଭୟ ଜୈବିକ ଓ ରାସାୟନିକ ସାର ବ୍ୟବହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ଓ ନାନୋ ଯୁରିଆ (ତରଳ) ଭଳି ନାନୋ ସାର ର ବିକାଶ ମାଧ୍ୟମରେ ନିରନ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଇଫକୋର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ଉପରେ ଡ. ଅବସ୍ଥି ଆଲୋଚନାତ କରିଥିଲେ। ଏହି ଉତ୍ପାଦନ ଗୁଡ଼ିକ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଛି, ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ସମାଧାନ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ଏବଂ ସାର ଆମଦାନୀ ଉପରେ ଭାରତର ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ହ୍ରାସ କରିଛି । ନାନୋ ଯୁରିଆ ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ତିକା ସାତ୍ତ୍ଵରେ ଭରତ ଆଣିଛି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଲାଭ ବୃଦ୍ଧି କରିଛି । ଏହି ଉତ୍ପାଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାଂଶ ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟରେ କୃଷକମାନେ ବହୁଳ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି

ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶର କୃଷକମାନେ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଭବିଷ୍ୟତରେ 25 ଟି ଅତିରିକ୍ତ ଦେଶକୁ ନାନୋ ସାର ଉତ୍ପାଦନ କରାଯିବ ।

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଆୟୋଜିତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଲେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମିତି

■ ଭୂତାନ ଆଗ୍ରୋପ୍ରଡ୍ ଜିନ୍ନାବକୁ ଭାରତରେ ଭବ୍ୟ ମାନ୍ୟତା ମିଳିଛି

ସହକାର ଉଦୟ ଟିମ୍

ଆଜିଯାଏ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀର ଉଦଘାଟନ ଅବସରରେ ଭୂତାନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ତାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ଭାବନା ଭାରତ ପ୍ରତି ଭୂତାନର ଗଭୀର ବେହ ରହିଛି। ଆଜିଯାଏ ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜିତ ପାଞ୍ଚ ଦିନିଆ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଭୂତାନ, ଭରାନ ଓ ମଙ୍ଗୋଲିଆର ସହଯୋଗୀମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ। ଭୂତାନର କୃଷି ସମବାୟ, ଜିନଲାବ ଆଗ୍ରୋ ପ୍ରଡ୍‌କ୍ସ ଭାରତରେ ହଳଦୀ, ଲେମନଗ୍ରାସ ତେଲ, ମହୁ, କିଞ୍ଚି ଚଟଣୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୈବିକ ଉତ୍ପାଦ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛି । ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଜରିଆରେ ଜିନଲାବର ସହଯୋଗୀମାନେ ଭାରତରେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖୁଛନ୍ତି। ସେହିପରି ଭରାନ ଓ ମଙ୍ଗୋଲିଆର କଳାକାରମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାର ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ।

ଜିନଲାବର ସିଇଓ କଲ୍ୟାଣ ମହତ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଭୂତାନର କୃଷି ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ଲୋକଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥ ଖାଦ୍ୟ ବିକଳ ଯୋଗାଇ ଦେଉଛି। ଭାରତ ମଣ୍ଡପମ୍ପରେ ଆୟୋଜିତ ଗ୍ଲୋବାଲ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେଇ ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ କମ୍ପାନୀ ଭାରତରେ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଉପଭୋକ୍ତା ଭିତ୍ତିଭୂମି ନିର୍ମାଣ କରିସାରିଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ମୁମ୍ବାଇରୁ ପୁଣେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଛି । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ଭାରତରେ ଆହୁରି ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ବୋଲି ମହତ କହିଛନ୍ତି। ସେମାନେ ପାଇଥିବା ସହଯୋଗ ଏବଂ ସମର୍ଥନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ବିଜନେସ୍-ଟୁ-ବିଜନେସ୍ (B2B) ସମ୍ପର୍କ ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କକୁ ଆହୁରି ସୁଦୃଢ଼ କରିବ।

ଭରାନୀ କଳାକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟତମ ହାତ ତିଆରି କଳାକୃତି

ସମବାୟ ହାତରେ କପଡ଼ା କ୍ଲିପ୍‌ରେ ନିର୍ମିତ ଚମତ୍କାର କଳାକୃତି ପାଇଁ କଣାଶୁଣା ଜଣେ ଭରାନୀ କଳାକାର ଗୁଲବାହାର ହାତାତିକୁ ଭେଟିବାର ଆନନ୍ଦ ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲେ। ଅନେକ ଅତୀତକାଳୀନ ସ୍ତରରେ ପ୍ରଶଂସା ସାଉଁଟିଥିବା ହାତାତି ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ନିଜ ହାତ ତିଆରି କୃତି ହାରା ଲୋକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । 2015 ମସିହାରେ ସେ ନିଜର କଳାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଏକ ସମବାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ହାତତିଆରି କାର୍ପେଟ୍ ଏବଂ କଳାକୃତିର ମୂଲ୍ୟ

ପାଞ୍ଚ ହଜାରରୁ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି। ଗୁଲବାହାର କହିଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ କଳାକୃତି ଭାରତରେ ବେଶ୍ ପ୍ରଶଂସିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ଆନନ୍ଦିତ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗ ବଢ଼ିଲେ ପାରସ୍ପରିକ ଲାଭ ମିଳିବ ବୋଲି ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି। ଗୁଲବାହାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରିଛି ଏବଂ ସେ ବୁଝାଇଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗିଥାଏ । ତାଙ୍କ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପ୍ରତି ସତର୍କ କଳାମୂଳକତା ଏବଂ ଧ୍ୟାନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

ସର୍ବଜନରାୟ ସହଯୋଗୀ

ମଙ୍ଗୋଲିଆର ଝୋଟ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି

ମଙ୍ଗୋଲିଆର ଝୋଟ ଉତ୍ପାଦ ମଧ୍ୟ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବହୁତ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲା । ମଙ୍ଗୋଲିଆନ୍ ଉଲେନ୍ ହ୍ୟାଣ୍ଡମେଡ୍ ଷ୍ଟଲ୍ ବେଣ୍ଡ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ମଙ୍ଗୋଲିଆ କୃଷିର ନ୍ୟାସନାଲ ଆସୋସିଏସନ୍ ମୁଖ୍ୟତଃ ଝୋଟ ଏବଂ କପାୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ କରିଥାଏ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଉଲ୍ ପାଇଁ ଜଣାଶୁଣା । ବୈଶ୍ୱିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମବାୟ ସମିତିର ଅଂଶଗ୍ରହଣ ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସହଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି, ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟିକ ଭାଗିଦାରୀକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା, ଯାହା କି ଆଇସିଏ ସମ୍ମିଳନୀର ଅନ୍ୟତମ ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ଷ୍ଟଲ ସ୍ଥାପନ କରିଥିବା ମଙ୍ଗୋଲିଆର ଜଣେ ମହିଳା ବେତାମିନ୍ କହିଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଧିକାଂଶ ମହିଳା ଝୋଟ କାମରେ ନିଯୋଜିତ ଅଛନ୍ତି । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବଜାରକୁ ସେମାନଙ୍କ ହାତଟିଆରି ଉଲ୍ ଉତ୍ପାଦ ଆଣିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ସମବାୟ ହାତରେ ଏହାର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରି କାରିଗରମାନଙ୍କୁ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ବଜାରରେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇଥିଲେ । ଏହି ପଦକ୍ଷେପ କେବଳ ସେମାନଙ୍କ କଳାକୁ ଲୋକକ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ କରେ ନାହିଁ ବରଂ କାରିଗରଙ୍କ ଜୀବିକାରେ ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତି ଆଣିଥାଏ ।

ସେବା ସମବାୟ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରେ

ଗୁଜରାଟର ସେବା ସମବାୟ ମହାସଂଘର ମହିଳାମାନେ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସେମାନଙ୍କ ଷ୍ଟଲ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ବର୍ଷ ବର୍ଷ

ଧରି ସେବା ସମବାୟ ମହିଳା ସଶକ୍ତୀକରଣ, ସେମାନଙ୍କ ହସ୍ତଶିଳ୍ପର ବଜାରକୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବିକାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ । ସମବାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହାତ ତିଆରି କଳାକୃତି ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ରପ୍ତାନୀ କରାଯାଉଛି । ଏହି ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ୟାସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଖବି ଭିଲେଜ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଭଳି ଷ୍ଟୋରକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥନୈତିକ ଭାବେ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେବା (ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ମହିଳା ସେବା ସମବାୟ ମହାସଂଘ ଲିମିଟେଡ୍) 1992 ମସିହାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଗତ 27 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ 100 ଟି ପ୍ରାଥମିକ ସମବାୟ ସମିତି କରିଆରେ 3 ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ମହିଳା ସେବାରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ସେବା ସମବାୟ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାୟ 300 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର ହାସଲ କରିଛି । ସେବା କାରିଗର ଓ ସେବା ଅଭିଧାନ ଭଳି ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ମହାସଂଘ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ହାତଟିଆରି ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା ଆପ୍ରନ୍, ସାତସଜ୍ଜା ସାମଗ୍ରୀ, ଝୋଟ କାନ୍ଥ ଝୁଲିତା, ବ୍ୟାଗ୍, ଡୋର୍ ମ୍ୟାଟ୍ ଏବଂ ପ୍ୟାସ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉଭୟ ସ୍ଥାନୀୟ ଓ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବଜାରକୁ ରପ୍ତାନି କରାଯାଏ । ଦିଲ୍ଲୀରେ ଆୟୋଜିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ସେବା ସମବାୟ ର ସଂଯୋଜକ ମଧୁ ସୁନ୍ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମହିଳା ଉତ୍ପାଦ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ବଜାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ସେବା ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦର ଗୁଣବତ୍ତା ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କର୍ମଶାଳା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହି କର୍ମଶାଳା ଏବଂ ଲାଇଭ୍

ପ୍ରଦର୍ଶନ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ବଜାରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ, ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦର ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବେ ଏବଂ ଦଲାଲମାନଙ୍କୁ ଦୂର କରିବେ । ସେବା ମହିଳାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିଆରି କରାଯାଇଥିବା ବୁର୍ ପ୍ରିଣ୍ଟେଡ୍ ଶାଢ଼ି, ଏମ୍ବ୍ରେଇଡ୍ଡି ଏବଂ ପ୍ୟାଟର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଛି । କାରିଗରୀ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ହାସଲ କରି ଏହି ମହିଳାମାନେ ସୁନ୍ଦର ହାତ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ମେଳା ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସହଜରେ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରି କରିପାରିବେ । ଷ୍ଟଲରେ କାରିଗର ସୁମନ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାହାଣୀ ସେୟାର କରିଛନ୍ତି । 10 ବର୍ଷ ଧରି ସେବା ସମବାୟ ସମିତିର ଅଂଶ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ପୋଷାକ ସିଲେଇ କରୁଥିଲେ । ତେବେ ସେବାରେ ଯୋଗଦେବା ପରେ ସେ ଅଧିକ କାମ ପାଇବା ସହ ଅଧିକ ମଜୁରି ପାଇବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଯାହା ତାଙ୍କ ଜୀବନଧାରଣାମାନରେ ବହୁତ ଉନ୍ନତି ଆଣିଥିଲା ।

***

ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ପାଇଁ ଗର୍ବର ମୁହୂର୍ତ୍ତ

ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜନ ସମିତିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ଶୁକ୍ଳା, ଆଇସିଏ ସଭାପତି ଏରିଏଲ ଗୁଆରକୋ, କୁଟାନର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦେବିନ୍ଦ୍ର ଚୌବେଣ ଏବଂ ଇଫିକୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବିଲୀପ ସଂଘାନ୍ତି

ବିଲୀପ ସଂଘାନ୍ତି

ଭାରତରେ ସହଯୋଗର ଭାବନା ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି, ଯାହାର କୌଣସି ସୀମା ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ବି ଯାଆନ୍ତି, ସେଠାରେ ଛୋଟ ହେଉ କି ବଡ଼ ଧରଣର ବିକାଶ କିମ୍ବା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାର ବିହନ ରୋପଣ କରାଯାଏ । ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କହିପାରିବି ଯେ ଆମ ଦେଶରେ ସମବାୟ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ, ଏହା ଆମର ସାମାଜିକ ଜନତାରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ସାମିଲ, ଏକତ୍ର ଏବଂ ସହଯୋଗୀ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବଢ଼ିଉଠାଇ ପଡ଼େଲେ ଦେଶୀୟ ଗାଈପାଳକୁ ସୁରୁକ୍ଷ କରିବାର ଉତ୍ସର୍ଗାକୃତ ପ୍ରୟାସ ଉପରେ ରାଜାମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଭାରତ ଛାଡ଼ି ଆନ୍ଦୋଳନ ପାଇଁ ମିଳିଥିବା ଜନସମର୍ଥନ ମଧ୍ୟ ସାମାଜିକ ସହଯୋଗର ଏକ ରୂପ । ତେଣୁ ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ସହଯୋଗ ଆମ ଭିତରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ।

ଭାରତର ସମବାୟ ପରମ୍ପରା ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି, ଯାହାର ମୂଳ ଓ ସଂସ୍କୃତି ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉଦ୍ଭୂତ । କୌଟିଲ୍ୟଙ୍କ 'ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର' ଅନୁଯାୟୀ, ଗାଁର ଆର୍ଥିକ ଡାଆ ଏକ ସମବାୟ ମଡେଲ ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଯେଉଁଠାରେ ଯୋଗାଯୋଗ ସହ ପାରିବାରିକ ଓ ସାମାଜିକ

ବିକାଶରେ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଥାଏ । ସମବାୟ ନୀତିକୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ଉପରେ ଭାରତ ସରକାର ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଛନ୍ତି । ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଏକ ନୂତନ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବରିଷ୍ଠ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହ ଏହାକୁ ଆହୁରି ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛନ୍ତି । ନୂଆ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଗଠନ ହେବା ପରେ 'ସହକାର ସେ ସମୃଦ୍ଧି'ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଶର ସମବାୟ ଡାଆ ରେ ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏହି ଯତ୍ନଶୀଳ ଦେଖୁ ।

ଜୁଲାଇ 2024 ରେ, ମୁଁ ଭାରତର ସମବାୟ ପ୍ରତିନିଧି ଦଳ ସହିତ ଆମେରିକାରେ ଜାତିସଂଘ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଟ (ଆଇସିଏ) ବୈଠକରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପାଇଥିଲି । ଏହି ବୈଠକରେ ମୋର ଭାଷଣ ସମୟରେ, ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲି ଯେ ଇଫିକୋ ଭାରତରେ ଆଇସିଏ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛି, ଯାହାକୁ ଆଇସିଏ ବୋର୍ଡ ଅନୁମୋଦନ କରିଛି । 132 ବର୍ଷ ଧରି ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି ଘୋଷାଲ

ଜନସମ୍ମେଳନ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ଭାରତ ମଣ୍ଡପମଠାରେ ଇଫିକୋ ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 107 ଟି ଦେଶର ସମବାୟ ନେତୃତ୍ୱ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏଭଳି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ସକ୍ରିୟ ବାଣ୍ଟିବ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଏକ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମ୍ମିଳନୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ବାଣ୍ଟିବ ପରିଚାଳନା କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବା ମୋ ଜୀବନର ସବୁଠାରୁ ଗୌରବର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଥିଲା ।

ଇଫିକୋ ଏବଂ ଏନସିୟୁଆଇର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ

ଅତିଥି ସ୍ଥଳ

ରିଶିରାଜ୍ ଶିଶୋଦିଆ

ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଏବଂ ପ୍ରଶଂସା ପାଇଛନ୍ତି

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ଭାରତ ମଣ୍ଡପରେ ନଭେମ୍ବର 25 ରୁ 30 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ଅବସରରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ 2025 କୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମବାୟ ବର୍ଷ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଡାକ୍ତରୀକ ଡାରି କରି ଏହି ଅବସରକୁ ସ୍ମରଣ କରିଥିଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଟ (ଆଇସିଏ) ସହଯୋଗରେ ଲଫ୍ଟେ (ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଫାର୍ମସ୍ ପର୍ଟିକ୍ୟୁଲର କୋଅପରେଟିଭ୍ ଲିମିଟେଡ୍) ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜିତ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିର ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ମାନ୍ୟତାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି କରିଛି ।

ଗତବର୍ଷ ଇଫଟୋ ର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଡ. ଉଦୟ ଶଙ୍କର ଅବସ୍ଥିତ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ସମର୍ପିତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ 17 ଟି ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ମହାସଂଘର ମିଳିତ ଆୟୋଜନରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ସମ୍ମିଳନୀ ପାଇଁ ବ୍ରସେଲ୍ସକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ସେ ଉତ୍ସାହର ସହ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଆଇସିଏ ସଭାପତି ଏରିଏଲ ଗୁଆର୍ଡୋ ଏବଂ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଜେରୋଏନ୍ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ବିଭିନ ଦେଶର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଉଭୟ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ ସମବାୟ ସଂଘ ଓ ଇଫଟୋର ସଭାପତି ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ଦିଲୀପ ଭାଇ ସାଂଘନି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସଫଳ କରିବାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଟ (ଆଇସିଏ) 1895 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 19 ତାରିଖରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । 130 ବର୍ଷର ଇତିହାସରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଭାରତକୁ ଏହି ବିଶ୍ୱ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଛି । ଆଇସିଏର ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱ କଂଗ୍ରେସ 1895 ମସିହାରେ ଲଣ୍ଡନରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରେ ବିଶ୍ୱର ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିପାକ୍ଷିକ ବା ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ୍ଧ ଭାବେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି । ତେବେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଭାରତରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ

ଏହାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ପୂର୍ବରୁ 2023 ରେ ଫିଲିପାଇନ୍ସରେ ଶେଷ ଥର ପାଇଁ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମବାୟ ମେଣ୍ଟ ସମବାୟ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରୀୟ ସଂସ୍ଥା, ଯାହା ଦୁଇଟି ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ପରୀକ୍ଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ସମବାୟ ଦର୍ଶନର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ । ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରଠାରୁ ଆଇସିଏ ସହ ଭାରତର ଦୃଢ଼ ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । 1960 ମସିହାରେ ଭାରତ ଆଇସିଏ ଏସିଆ ଏବଂ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରୀୟ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଏକ ରେଜିଷ୍ଟିଡ଼ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯାହା ସେଠାରେ ଗତ 64 ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟକରୁଛି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଗଠନ ଏବଂ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସହିତ ଭାରତର ସମବାୟ ପ୍ରୟାସକୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସ୍ୱୀକୃତି ମିଳିଛି । ସମବାୟ ନୀତି ସମସ୍ତଙ୍କ ବିକାଶ, ସମାନତା ଏବଂ ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥନ କରେ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମୋଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ 2023 ମସିହା ଷ୍ଟେଟ୍ ଲନଷ୍ଟିଝ୍‌ସନ୍ ଆକ୍ଟ୍ ସଂଶୋଧନ, ମଡେଲ୍ ବାଇଲ୍‌ଜ୍, ପିଏସିଏସ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜେସନ୍ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପିଏସିଏସ୍ କୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ଭଳି 54 ଟି ପ୍ରମୁଖ ପଦକ୍ଷେପ ସମେତ ଭାରତର ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମବାୟ ସଫଳତା ଉପରେ ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ସମ୍ମୁଦାୟର ନଜର ରହିଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ତିନୋଟି ବହୁରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ସମିତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର ପ୍ରୋତ୍ସାହକୀ କୁ ଉନ୍ନତ କରିଛି । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2024 ରେ, କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହା ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଉପରେ ଏକ ତିନି ବର୍ଷିଆ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଗୁଡ଼ିକରେ ସମବାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଠନ ଏବଂ ଶ୍ୱେତ ବିପ୍ଳବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମବାୟ ଉଦ୍ୟୋଗ ଭଳି ପ୍ରୟାସମାନରେ ସହଯୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଭଳି ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ କୃଷି ଉପକରଣ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇପାରିବ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସମବାୟ ମଧ୍ୟରେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଢାଞ୍ଚା ସୁଦୃଢ଼ ହୋଇପାରିବ । ଶ୍ୱେତ ବିପ୍ଳବ 2.0 ନିୟୁତ ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସହ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସଶକ୍ତ କରିବ, କାରଣ ଭାରତରେ ଦୁଗ୍ଧ ସମବାୟ ସମିତି ଉପରେ ମହିଳାଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରହିଛି । ପଶୁପାଳନ ଏବଂ ଦୁଗ୍ଧ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର ଅଗ୍ରଗତି ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପ୍ରଶଂସିତ ହୋଇଛି ।

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱ ସମବାୟ ବର୍ଷ 2025 ର ଉଦଘାଟନ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଏକ ଗଭୀର ବାଣୀ ଦେଇଛି, ଯାହା ସମବାୟର ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗାତ୍ମକ ସମୟର ପୂର୍ବାନୁମାନ କରୁଛି । ଏହି ଯୁଗରେ ସମବାୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ନୂତନ ଦିଗ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନାହିଁ ସେଠାରେ ନୂତନ ସମବାୟ ସମିତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ, ଯେଉଁଥିରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ହେବ ଯେଉଁଠାରେ ଯୁବବର୍ଗ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସଂପୃକ୍ତ ହେବେ । ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଜରିଆରେ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳାଙ୍କ ଭୂମିକା ସୁଦୃଢ଼ ହେବ । ଡିସେମ୍ବର 2024 ରେ ଆମେ ଯେଉଁ ସମବାୟ ଆୟୋଜନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରୁଛୁ ତାହା 2025 ଶେଷ ବେଳକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ ଓ ସୁଦୃଢ଼ ହେବ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱ ମଞ୍ଚରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଲେଖକ ହେଉଛନ୍ତି ଇଫଟୋର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସହକାର ଭାରତୀୟ ଜଣେ ଅଧିକାରୀ

ଶ୍ୱେତ ବିପ୍ଳବ ମୁଁ ବିଶ୍ୱକୁ ଦେଖାଇଥିଲି ଯେ କିପରି ପୁଷିକର ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳତା ହାସଲ କରାଯାଇପାରିବ, ନିୟୁତ ସୃଷ୍ଟି

ସେନର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୀତି ସଚିବ ମାରିଆ ଆମ୍ମାରୋ ମେରିନୋ ସେରୋଭିଆ, ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ସେନ ଦୂତାବାସର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହିତ କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ମୋହୋଲକୁ ସାକ୍ଷାତ କରିଥିଲେ। କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଏବଂ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମିତ ଶାହାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ମହିଳା ଏବଂ ଦୁର୍ବଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ସଶକ୍ତ କରିଥିବାରୁ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଇଫ୍ଟୋ କର୍ମଚାରୀ ସଂଘର ସଭାପତି ତଥା ଇଫ୍ଟୋ ଅଫିସର ଆସୋସିଏସନ୍ ର ସଭାପତି ଇଫ୍ଟୋ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ମିଳିତ ଭାବେ ଡ. ଯୁଏସ୍ ଅବସ୍ଥିତ ଆଇସିଏ ହାରା ସମ୍ମାନଜନକ ରୋଡ଼ତେଲ ପାଇଓନିୟର୍ ଆସ୍ପାଉ 2024 ରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଛନ୍ତି। ଡ. ଅବସ୍ଥି ଇଫ୍ଟୋ ପରିବାରକୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବା ସହ ଏହା ଏକ ଗର୍ବିତ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି।

କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣପାଲ ଗୁର୍ଜର ବିହାରର ଆକାଂକ୍ଷା ଜିଲ୍ଲା କଟିହାରରେ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ । ଏହି ମହିଳାମାନେ ବିଭିନ୍ନ କୃଷୀର ଶିଳ୍ପ ସହ ଜଡ଼ିତ କୌଶଳ ଶିଖି 'ଆତ୍ମନିର୍ଭର' ହେବା ସହ ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତିରେ ମଧ୍ୟ ଯୋଗଦାନ ଦେଉଛନ୍ତି।

'ନିରନ୍ତର ସାର ଓ କୃଷି' ଶୀର୍ଷକ ବାର୍ଷିକ ପର୍ଚ୍ଚିକାଭିତ୍ତି ଆସୋସିଏସନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ (ଏଫ୍ଏଆଇ) ସେମିନାର ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଏହି ସେମିନାରରେ ଇଫ୍ଟୋର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଡ. ଯୁଏସ୍ ଅବସ୍ଥିଙ୍କ ସମେତ ସାର ଶିଳ୍ପର 2000 ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରତିନିଧି ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ।

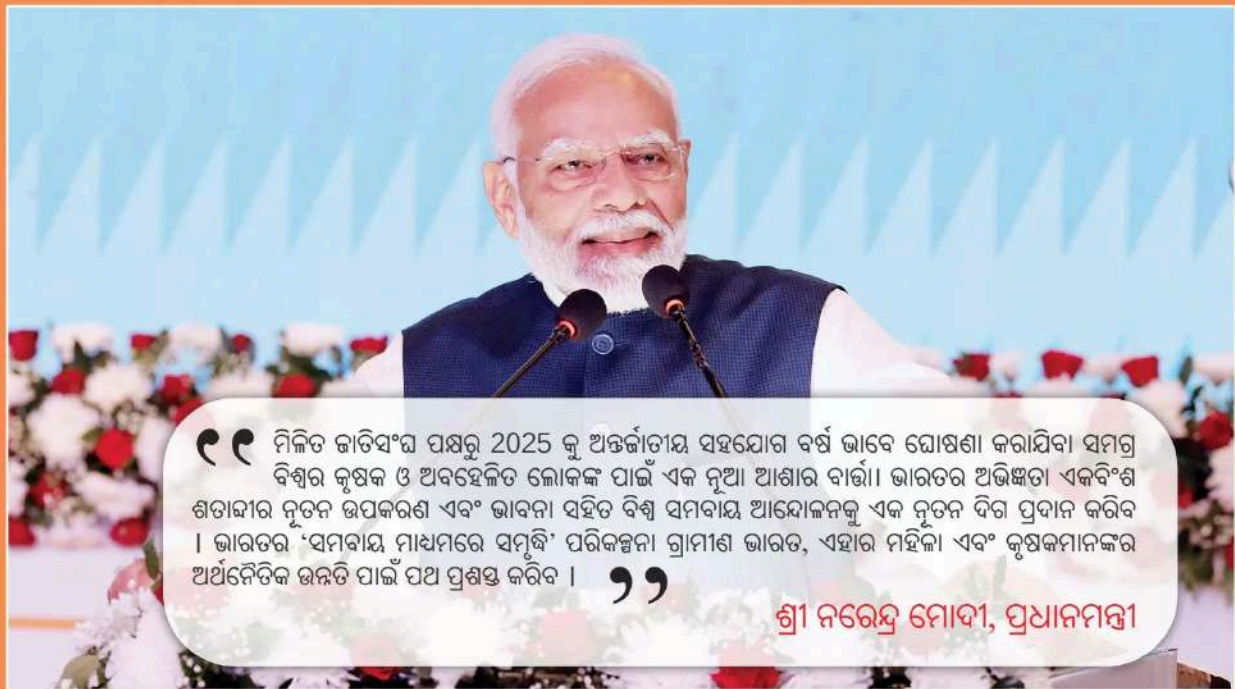

ଲକ୍ଷ୍ନୌସ୍ଥିତ କୃଷି ଭାରତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଇଫ୍ଟୋ ଷ୍ଟଲରେ କୃଷି, ସାରର ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଆଶୁତୋଷ ମିଶ୍ର 'ସିଆଇଆଇ ଆଗ୍ରୋଟେକ୍ ଇଣ୍ଡିଆ-କୃଷି ଭାରତ'କୁ ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ। କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାନୋ ସାର ଏବଂ ଡ୍ରୋନର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

ନଭେମ୍ବର 26 ରେ ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସ ଅବସରରେ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଅଧିକାରୀ ଓ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବିଧାନରେ ଥିବା ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ଆଦର୍ଶ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏବଂ ସେମାନେ ଦେଶର ଏକତା ଏବଂ ଅଖଣ୍ଡତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଶପଥ ନେଇଥିଲେ ।

पूर्णतः सहकारी स्वामित्व
Wholly owned by Cooperatives

ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଯୋଡ଼ି ।

ନାନୋ ୟୁରିଆ |
ସ୍ୱଚ୍ଛ

ସାଗରିକା |

ନାନୋ
ଡିଏପି

ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଫାର୍ମର୍ସ ଫର୍ଟିଲାଇଜର କୋପରେଟିଭ୍ ଲିମିଟେଡ୍

ଭଦ୍ରକା ବନ୍ଦର, ସି-1, ଡିସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ରୋଡ୍, ସାବେର ଘୋଡ଼, ନୂଆ ବିଜ୍ଞା, ବିଜ୍ଞା, ଭାରତ - 110017
ଫୋନ୍ ନଂ. - 91-11-265100, 91-11-42592626, ୱେବସାଇଟ୍ : www.iffco.coop

ଭଦ୍ରକା ନାନୋ
ଫର୍ଟିଲାଇଜର ବିକ୍ଷୟରେ
ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ
ସ୍କାନ କରନ୍ତୁ

Postal Registration No.: DL(S)-17/3559/2023-25

Published on 13-07-2024 Applied for RNI Registration/Exempted for Three Months vide ADG Posts Letter No.22-1/2023-PO, dt.14-05-2024